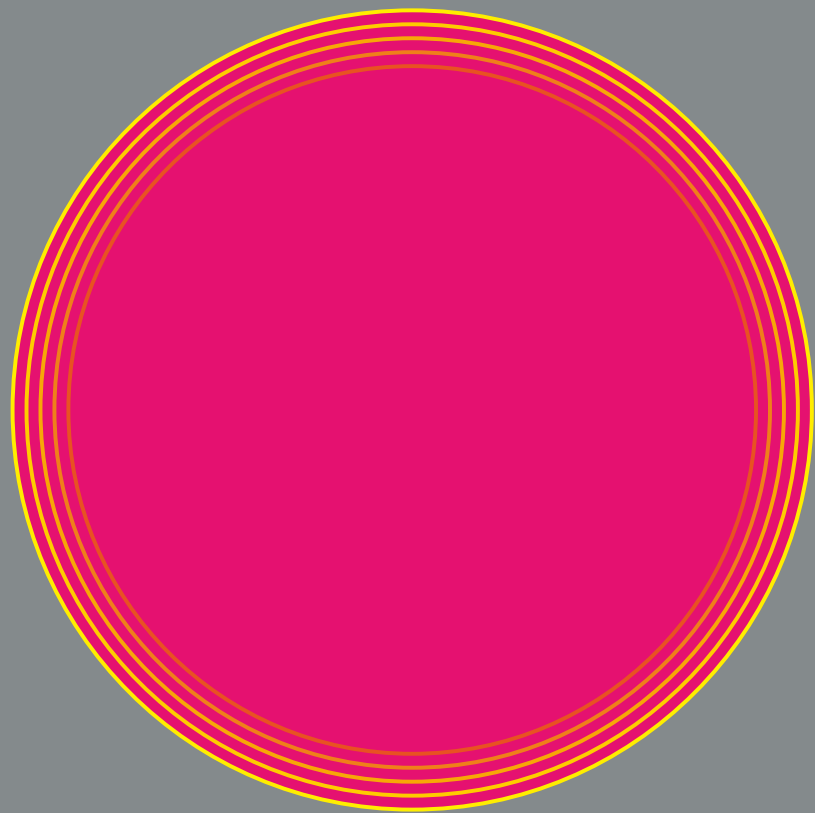

WSZYSTKIE STRONY ŚWIATA

9. PUŁAWSKI FESTIWAL MUZYCZNY 10-17 LISTOPADA 2018 / PUŁAWY

ZESPÓŁ REALIZACYJNY

JERZY ZIELIŃSKI — Prezes Zarządu Stowarzyszenia Dwa Brzegi
BOGUSŁAW BOJCZUK — Dyrektor Festiwalu
ADAM KLOCEK — Dyrektor Artystyczny
ANDRZEJ ŁYSZCZARZ — Dyrektor Finansowy
ALICJA SAWICKA — Menadżer Programowa, redaktorka katalogu i strony internetowej
PAULINA LITWINOW — Dyrektor Marketingu i Promocji, Rzecznik Prasowa
KAROLINA SEROCKA — Kierownik Produkcji
PIOTR MATWIEJCZUK — Prowadzenie koncertów
JAROSŁAW KOZIARA, PIOTR WYSOCKI — Projekt graficzny
RADOSŁAW BUĆKO — DTP
JUDYTA ROSIN — Korekta katalogu

WYDZIAŁ KULTURY I PROMOCJI URZĘDU MIASTA PUŁAWY

JOLANTA WRÓBEL — Kierownik Wydziału Kultury i Promocji

PUŁAWSKI OŚRODEK KULTURY DOM CHEMIKA

ZBIGNIEW ŚLIWIŃSKI — Dyrektor Puławskiego Ośrodka Kultury Dom Chemika

ISBN 978-83-943760-6-2

9 788394 376062

ISBN 978-83-943760-6-2 — wersja elektroniczna

www.festiwalwss.pl
www.dwabrzegi.pl

Biuro w Warszawie:
Stowarzyszenie DWA BRZEGI
03-938 Warszawa, ul. Zwycięzców 48
e-mail: biuro@dwabrzegi.pl
© 2018 Stowarzyszenie DWA BRZEGI
© 2018 Urząd Miasta Puławy

Organizatorzy

Partnerzy

Sponsor

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW GMINY MIASTA PUŁAWY
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

© Urząd Miasta w Puławach

PUŁAWY — Z MYŚLĄ O CZŁOWIEKU

Puławy to blisko 50-tysięczne, nowoczesne miasto położone nad Wisłą w zachodniej części województwa lubelskiego, które jest znane przede wszystkim dzięki swojej historii związanej z rodziną Czartoryskich. Dziedzictwo tego jednego z najśłynniejszych polskich rodów magnackich wciąż stanowi wielką atrakcję Puław — dobrze zachowany kompleks pałacowo-parkowy z okazałym, odrestaurowanym pałacem przyciąga turystów szukających nie tylko kontaktu z żywą historią, ale przede wszystkim spokoju i chwil wytchnienia w cieniu monumentalnych budowli, takich jak Świątynia Sybilli czy Dom Gotycki, wśród wiekowych drzew stanowiących pozostałość po imponującym ogrodzie księżnej Izabelli. Pamiątki z tamtych czasów (i nie tylko) można obejrzeć w Muzeum Czartoryskich.

Malownicze położenie na terenie Małopolskiego Przełomu Wisły zachęca zarówno mieszkańców, jak i turystów odwiedzających Puławy do aktywnej rekreacji. Uroki Wisły można podziwiać, spacerując bulwarem łączącym dwie przeprawy mostowe. Wyprawy rowerowe, spływy kajakowe Wisłą, Wieprzem i Kurówką, przejażdżki łodziami i motorówkami to tylko

niektóre z pomysłów na ciekawe spędzenie wolnego czasu. Warto też pamiętać, że okolice Puław to jeden z najciekawszych geologicznie obszarów w Europie — woda wyrzeźbiła tu w miękkim lesie sieć wąwozów głębokich nawet na 10 metrów, stwarzając idealne warunki do pieszych wędrówek, nordic walking, jazdy na rowerze, uprawiania narciarstwa biegowego czy zjazdowego. Puławy dysponują też nowoczesną bazą sportową, na którą składają się m.in.: stadion piłkarsko-lekkoatletyczny z aquaparkiem i hostelom, hala sportowa z krytą pływalnią, korty tenisowe, a także zmodernizowane i nowoczesne obiekty sportowe przy szkołach. Na szczególną uwagę zasługuje marina obsługująca nie tylko ruch wodny, ale też cieszącą się coraz większym powodzeniem turystykę kamperową.

Oprócz niewątpliwych walorów przyrodniczych, stwarzających warunki dla rozwoju turystyki, Puławy pozostają ważnym ośrodkiem przemysłowym i naukowym. Zakłady Azotowe Puławy, funkcjonujące obecnie w ramach Grupy Azoty, już od ponad 55 lat rozsławiają miasto w świecie, pozostając czołowym polskim producentem nawozów dla rolnictwa oraz chemikaliów. Podobną dobrą sławą cieszą się działające w mieście instytuty naukowe,

takie jak: Państwowy Instytut Weterynaryjny, Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa, Wojskowy Instytut Higieny i Epidemiologii, Instytut Nowych Syntez Chemicznych oraz Zakład Pszczelnictwa Instytutu Ogrodnictwa. Jednym z najważniejszych projektów sprzyjających rozwojowi gospodarczemu miasta było utworzenie Puławskiego Parku Naukowo-Technologicznego stawiającego na innowacyjność i rozwój nowych technologii. Przedsiębiorcom, którzy decydują się na uruchomienie działalności miasto oferuje szereg udogodnień.

Współczesne Puławy dbają o intensywny i wszechstronny rozwój. Wyjątkową troską otaczana jest kultura. W mieście odbywają się imprezy mające swoją renomę nie tylko w kraju, lecz także za granicą. Są to m.in.: Międzynarodowe Warsztaty Jazzowe, Letnie Spotkania Bluesowe, Festiwal Książki oraz Puławski Festiwal Muzyczny Wszystkie Strony Świata.

www.pulawy.eu

Puławski Ośrodek Kultury „Dom Chemika”

www.facebook.com/pokdomchemika

www.domchemika.pl

PUŁAWSKI OŚRODEK KULTURY DOM CHEMIKA

To serce kulturalne Puław i najprężniej działający ośrodek kultury w Puławach oraz powiecie puławskim. Samorządowa instytucja, która upowszechnia i promuje lokalną aktywność artystyczną, organizuje wydarzenia kulturalne oraz rozwija i zaspokaja potrzeby kulturalne mieszkańców.

W Puławskim Ośrodku Kultury aktywnie działają zespoły amatorskiego ruchu artystycznego, skupiające uczestników w każdym wieku (od pięcioletka do seniora), wśród których możemy wymienić: Zespół Baletowy Etiuda, Zespół Pieśni i Tańca Powiśle im. Kazimiery Walczak „Mamci”, Studio Tańca Pokus, Puławski Teatr Amatora, Teatr Retro, Teatr Lalek Muhomor, Teatr Młodzieżowy SPUT², Teatrzyk Dziecięcy

Figielek, Zabawa w Teatr, Koło Konferansjerów i Recytatorów, Pracownia Edukacji Plastycznej oraz zespoły wokalne seniorów. Pod kierunkiem doświadczonych instruktorów rozwijają swoje umiejętności także wokaliści. Nieustannie poszerza swoją ofertę — tylko w ostatnim czasie powstały trzy nowe formy artystyczne: Puławska Orkiestra Dęta, zespół muzyczny Prowokalni oraz dziecięco-młodzieżowy zespół wokalny.

W Puławskim Ośrodku Kultury działają również koła zainteresowań i kluby: Klub Twórców Ludowych, Klub Seniora oraz Klub Mam. W ramach cyklicznych zajęć edukacyjnych dla dzieci są organizowane lekcje galeryjne inspirowane aktualnymi wystawami. Centrum Informacji Turystycznej — będące w strukturach Ośrodka — promuje Puławę zarówno turystycznie, jak i kulturalnie.

Ośrodek jest organizatorem różnego rodzaju wydarzeń kulturalnych, koncertów, spektakli teatralnych i kabaretowych oraz wydarzeń plenerowych. Od wielu lat organizuje imprezy o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym. Najważniejsze z nich to Międzynarodowe Warsztaty Jazzowe, Ogólnopolski Konkurs Tańców Polskich zatytułowany O Pierścień Księżnej Izabeli, Ogólnopolski Festiwal Kolęd, Puławskie Lato Bluesowe czy pokaz form artystycznych Puławskiego Ośrodka Kultury — tzw. POK-frontacje.

www.domchemika.pl

© Puławski Ośrodek Kultury Dom Chemika, fot. Marcin Szelağ

© Stowarzyszenie Dwa Brzegi, fot. Katarzyna Rainka

STOWARZYSZENIE DWA BRZEGI

Stowarzyszenie Dwa Brzegi zostało powołane w 2006 roku. Jego celem jest działanie na rzecz promocji i rozwoju regionu lubelskiego, a w szczególności Małopolskiego Przełomu Wisły, Kazimierza, Janowca i Puław. Członkami Stowarzyszenia są osoby posiadające duże doświadczenie z zakresu animacji kultury oraz realizacji projektów artystycznych i promocyjnych. Obecnie Stowarzyszenie skupia się na realizacji projektów kulturalnych: Festiwalu Filmu i Sztuki Dwa Brzegi oraz Puławskiego Festiwalu Muzycznego Wszystkie Strony Świata.

Podczas realizacji tych przedsięwzięć Stowarzyszenie współpracowało z wieloma instytucjami publicznymi: Parlamentem Europejskim, Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej, Polskim Instytutem Sztuki Filmowej, Instytutem Muzyki i Tańca, Filmoteką Narodową — Instytutem Audiowizualnym, Narodowym Centrum Kultury, z polskimi i zagranicznymi instytucjami branży filmowej, z władzami samorządowymi Kazimierza, Janowca, Puław i województwa lubelskiego oraz z instytucjami lokalnymi, m.in.: Kazimierską Konfraternią Sztuki, Towarzystwem Przyjaciół Kazimierza Dolnego, Muzeum Nadwiślańskim, Muzeum Czartoryskich w Puławach i Puławskim Ośrodkiem Kultury Dom Chemika. Współpraca z mediami objęła Telewizję Polską, TVN, Polskie Radio, RMF, Radio ZET, TOK FM, „Gazetę Wyborczą”, „Politykę” oraz „Pismo”.

Realizowane przez Stowarzyszenie projekty znalazły uznanie m.in. w nominacji do nagrody PISF w kategorii międzynarodowe wydarzenie filmowe dla Festiwalu Dwa Brzegi (2009) oraz zdobyciu certyfikatu Polskiej Organizacji Turystycznej za najlepszy produkt turystyczny (2013). W 2016 roku Stowarzyszenie Dwa Brzegi zostało wyróżnione tytułem Zasłużony dla Gminy Kazimierz Dolny oraz medalem Zasłużony dla Województwa Lubelskiego.

www.stowarzyszenie.dwabrzegi.pl

www.festiwalwss.pl

www.dwabrzegi.pl

© Stowarzyszenie Dwa Brzegi, fot. Katarzyna Rainka

© Puławski Festiwal Muzyczny Wszystkie Strony Świata, fot. Krzysztof Wójcik

PUŁAWSKI FESTIWAL MUZYCZNY WSZYSTKIE STRONY ŚWIATA — MUZYKA POLSKICH ATEN

Wszystkie Strony Świata to muzyczne święto Puław. Wznosimy muzyczne mosty między muzyką poważną, jazzową i tradycyjną. Podobnie jak w latach ubiegłych spoglądamy także w stronę sceny muzyki najnowszej. Zestawiamy wybitne dzieła przeszłości z nowatorskimi interpretacjami i aktualnymi trendami, przekraczamy granice geograficzne i gatunkowe, udowadniając, że muzyka nie musi się ograniczać tylko do właściwego sobie odbiorcy, że warto sięgać po to, co dotychczas nieznanne. Wierzymy, że każdy meloman, gość dużych sal koncertowych, może się zachwycić także klubowym koncertem i eksperymentalnymi projektami muzycznymi.

Puławy oraz Pałac Książąt Czartoryskich to historyczne ośrodki kultury oświeceniowej. Na przełomie XVIII i XIX wieku miasto stało się dominującym ośrodkiem narodowej kultury, w którym kwitła literatura, sztuka, muzyka i teatr. W XIX wieku było określane mianem „polskich Aten”. Festiwal Wszystkie Strony Świata jest pomyślany jako wydarzenie mające służyć odbudowywaniu tradycji humanistycznej i kulturalnej tego ośrodka.

W poprzednich edycjach w Puławach gościli m.in.: Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Kaliskiej, Orkiestra Warsaw Camerata, Młoda Polska Filharmonia, Kameraliści NOSPR w Katowicach, sekstet wokalny Promodern, String Lab, Kwartet Borodina, Balanescu Quartet, Bester Quartet, Lasoń Ensemble, Męski Zespół Wokalny Kairos, Misha Alperin, Magdalena Bojanowicz, Dudu Carmel, Łukasz Długosz,

Eyal Ein-Habar, Janusz Grzywacz, Eugen Indjic, Maja Kleszcz, Adam Klocek, Karol Kozłowski, Gaba Kulka, Aleksandra Kuls, Krzysztof Lasoń, Grégoire Maret, Marcin Masecki, Yigal Meltzer, Jan Mráček, Leticia Muñoz Moreno, Włodek Pawlik, Rykarda Parasol, Ewa Pobłocka, Natalia Przybysz, Edicson Ruiz, Emanuel Salvador, Borys Somerschaf, Roman Spitzer, Adam Strug, Sonig Tchakerian, Mamiko Ueyama, Dimitry Vassiliev, Rafał Zambrzycki-Payne. Mieliśmy przyjemność gościć także zespoły: Adam Bałdych Imaginary Quartet, Alte Zachen, Anna Serafińska Groove Machine, BAiKA, Cosovel, Horny Trees, Kapela Maliszów, Laboratorium, Laboratorium Pieśni, Latające Pięści, Levity, Ludojad, Madvision, Odpoczno, Profesjonalizm, PRZYBYŁ, Ralph Kaminski & My Best Band In The World, Saagara, Slalom, Swiernalis, The Feral Trees, The Toobes, Trzy Dni Później, Ultra, Wołosi, Wójciniński/Szmańda Quartet.

Ważnym elementem programu są prawykonania. W poprzednich edycjach puławskiego Festiwalu swoje prawykonania miały kompozycje Włodka Pawlika (*II koncert fortepianowy*, 2013), Janusza Grzywacza (*Koncert na wiolonczelę, orkiestrę smyczkową i elektronikę*, 2014), Marcina Partyki (*Utwór na orkiestrę symfoniczną i sekstet wokalny 'Z każdą chwilą i stałością'*, 2015) i Nikolet Burzyńskiej (*'Migot' na orkiestrę kameralną*, 2016).

W programie tegorocznego Festiwalu, poza repertuarem własnym zespołów, znajdują się dzieła: Karola Kurpińskiego, Stanisława Moniuszki, Zygmunta Noskowskiego, Franza Schuberta, Astora Piazzolli i Karola Szymanowskiego. Gośćmi tegorocznej edycji będą m.in.: Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Kaliskiej, Orkiestra Chopin Virtuosi, dyrygent i wiolonczelista

Adam Klocek, klarncista Marek Maciejewski, akordeonista Klaudiusz Baran, Grześ Wyżykowski i Undecymet (muzyka jazzowa, awangardowa i tradycyjna), Quantum Trio (jazz), Ladies Quartet (w repertuarze *Pieśni przejścia* Pawła Odorowicza) oraz zespół Smutne Piosenki (folk, jazz, pop).

Dyrektorem Artystycznym Festiwalu jest Adam Klocek, dyrygent i wiolonczelista, laureat muzycznego Oscara — Grammy Awards 2014, określony przez Krzysztofa Pendereckiego jako jeden z najbardziej obiecujących dyrygentów swojego pokolenia.

Szczegółowe informacje o tegorocznym Festiwalu można znaleźć na stronie internetowej w zakładkach: Artyści, Repertuar, Program oraz w dziale Aktualności. Zapraszamy do Puław w dniach 10–17 listopada 2018.

www.festiwalwss.pl
www.facebook.com/WszystkieStronySwiata

© Stowarzyszenie Dwa Brzegi, fot. Krzysztof Wójcik

Szanowni Państwo,

w wyjątkowym roku — roku stulecia odzyskania przez nasz kraj niepodległości — spotykamy się w miejscu niezwykle, będącym w ostatnim dwustuleciu istotnym ośrodkiem polskiej myśli politycznej i kulturalnej. To dziedzictwo, w Puławach widoczne niemal na każdym kroku, jest dla nas zobowiązaniem i inspiracją.

Po raz dziewiąty połączymy ze sobą muzyczne i geograficzne bieguny, współczesne brzmienia i klasyczne kompozycje, nowatorskie interpretacje i dzieła przeszłości. Po raz dziewiąty będziemy przekonywać, że warto sięgać po to, co dotychczas nieznanne.

Nieznanne także w obszarze muzyki polskiej, która od czasów Franciszka Lessla jest w Puławach widocznie obecna. Taki będzie koncert inauguracyjny Festiwal poświęcony kompozycjom twórców polskich — od barokowej *Tamburetty* Adama Jarzębskiego po jedno z pierwszych wykonań zapomnianej, a znakomitej *Fantazji góralskiej* Zygmunta Noskowskiego.

Na zakończenie z kolei wirtuozowska nowa formacja kameralna — Chopin Virtuosi z udziałem wybitnego bandoneonisty Klaudiusza Barana. To młodzi, wybitni muzycy współpracujący z najlepszymi polskimi orkiestrami, grający na cennych, staroślońskich instrumentach. Mam nadzieję, że wirtuozowska wersja kameralna *Kwartetu d-moll 'Śmierć i dziewczyna'* Franza Schuberta w ich wykonaniu zapadnie nam na długo w pamięci.

Poza tym tegoroczny program stawia na promocję znakomitych młodych polskich twórców, którzy dali się już poznać, zdobywając laury w krajowych konkursach i przeglądach. To oni właśnie są najlepszym świadectwem, że polska kultura ma wciąż wybitnych młodych ambasadatorów, których należy promować i wspomagać w artystycznym rozwoju.

Budujmy więc po raz dziewiąty muzyczne mosty pomiędzy kulturami a narodami w niezwykle i historycznie bogatym krajobrazie Puław. Dziękujemy, że jesteście Państwo z nami — za rok nasz skromny, ale znaczący jubileusz — dziesięciolecie istnienia Festiwalu!

Adam Klocek
Dyrektor Artystyczny
Puławskiego Festiwalu Muzycznego
Wszystkie Strony Świata

© Stowarzyszenie Dwa Brzegi fot. Krzysztof Wójcik

ADAM KLOCEK

DYREKTOR ARTYSTYCZNY PUŁAWSKIEGO FESTIWALU MUZYCZNEGO WSZYSTKIE STRONY ŚWIATA

Dyrygent i wiolonczelista, laureat Grammy Award 2014, określony przez Krzysztofa Pendereckiego jako „jeden z najbardziej obiecujących dyrygentów młodszej generacji”. W 2004 roku artysta wygrał konkurs na stanowisko dyrygenta-asystenta maestro Jana Lathama-Koeniga (dyrektora artystycznego Filharmonii Wrocławskiej i festiwalu Wratislavia Cantans). Od 2006 roku pełni funkcję dyrektora naczelnego i artystycznego Filharmonii Kaliskiej, od 2011 roku dyrektora artystycznego orkiestry Młoda Polska Filharmonia, a od 2012 roku Filharmonii Częstochowskiej. Od 2008 roku członek honorowy

Związku Kompozytorów Rosyjskich. Odznaczony Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2013) i Srebrnym Medalem Gloria Artis (2014).

Występ artysty podczas Międzynarodowego Festiwalu Muzycznego Ermitage w Petersburgu, podczas którego dyrygował Państwową Orkiestrą Ermitażu, został określony przez czołowy ogólnorosyjski dziennik „Niezawisimaja Gazeta” jako „dar niebios”. Zainteresowania i zdolności dyrygenckie Adama Klocka zauważył Jerzy Maksymiuk, mianując go swoim „asystentem”. Jako dziesięcioletek zadyrygował po raz pierwszy orkiestrą warszawskiej szkoły muzycznej z Miodowej. Zaraz potem wystąpił obok mistrza Maksymiuka, dyrygując orkiestrami filharmonicznymi i studenckimi, m.in. w Filharmonii Bałtyckiej oraz Filharmonii Krakowskiej.

Głównym nurtem rozwoju artysty stała się jednak kariera wiolonczelowa. Jako laureat licznych konkursów wiolonczelowych (m.in. w Poznaniu, Kolonii, Monachium i Nowym Jorku) oraz nagród i stypendiów (C.M. von Webera, Interlochen Center for Arts, Europejskiej Unii Radiowo-Telewizyjnej EBU) występuje w liczących się ośrodkach muzycznych. Plany koncertowe ostatnich lat objęły m.in. zaproszenie do udziału w pierwszym wykonaniu pod batutą kompozytora *Concerto grosso* Krzysztofa Pendereckiego, udział w festiwalu Europalia, inauguracji VIII Forum Lutosławskiego w Filharmonii Narodowej, tournée w Stanach Zjednoczonych i Japonii. Za premierowe nagranie *Concerto grosso* z orkiestrą Filharmonii Narodowej pod batutą Antoniego Wita artysta otrzymał Nagrodę Fryderyk 2002. W 2003 roku wystąpił na galowym koncercie inaugurującym Rok Krzysztofa Pendereckiego w Filharmonii Narodowej.

© Stowarzyszenie Dwa Brzegi, fot. Krzysztof Wójcik

W 2004 roku dokonał wraz z Sinfonia Varsovia prawykonania napisanego dla niego *Koncertu wiolonczelowego* Krzesimira Dębskiego. Wraz z Leszkiem Możdżerem występował w duecie określonym przez BBC jako „sensational”, którego płyta została bestsellerem 2005 roku, a obaj artyści jako jedyni reprezentanci świata muzyki klasycznej wystąpili podczas galowego koncertu urodzinowego TVP Kultura.

Impulsem do ponownego zajęcia się dyrygenturą było zetknięcie ze sztuką dyrygencką jednego z najwybitniejszych dyrygentów XX wieku — Carlosa Kleibera. Artysta otrzymał także rekomendacje dyrygenckie od Jerzego Maksymiuka, Janosa Fursta i Volkera Schmidt-Gertenbacha. Dyrygował większością orkiestr symfonicznych w Polsce, w tym Sinfonia Varsovia, Polską Orkiestrą Kameralną, Orkiestrą Kameralną Filharmonii Narodowej, Orkiestrą Filharmonii Krakowskiej, Bałtyckiej, Podlaskiej i Wrocławskiej. Występował z artystami, takimi jak: Shlomo Mintz, Heinrich Schiff, Joshua Bell, Vadim Repin, Mischa Maisky, Valery Afanassiev, Krzysztof Penderecki, Dame Evelyn Glennie, Randy Brecker, Boris Pergamenschikow, Jerzy Maksymiuk, Antoni Wit, Sophia Gubaidulina,

Freddy Kempf, Sayaka Shoji, Wanda Wiłkomirska, Jadwiga Rappe, Leticia Moreno, Kałudi Kałudow, Pierre Amoyal, Elmar Oliveira, Julius Berger, Gilles Vonsattel, Ivan Monighetti, Richard Hyung-ki Joo, Naomi Rachel Kudo, Avri Levitan, Dimitry Vasiliev, Leszek Możdżer, Waldemar Malicki, Krzesimir Dębski, Włoddek Pawlik.

Stale współpracuje ze Zbigniewem Preisnerem (*Beautiful Country, Woman in Berlin, Funeral, Preisner's Voices*). Album *Preisner's Voices* (SONY Music) z udziałem artysty otrzymał status potrójnej platynowej płyty. W 2013 roku miały miejsce dwie premiery muzyki Zbigniewa Preisnera z udziałem Adama Klocka jako dyrygenta i solisty: *Four Colours of Łódź* oraz *Diaries of Hope* (Barbican Hall w Londynie z udziałem Britten Sinfonietta oraz Lisy Gerrard z zespołu Dead Can Dance). Wydany jesienią 2012 roku album *Night in Calisia* z udziałem światowej sławy trębacza jazzowego Randy'ego Breckera otrzymał tytuł Albumu Jazzowego Roku 2012 oraz Hit Roku 2012 dziennika „Rzeczpospolita”. Ta sama płyta otrzymała Grammy Award 2014, uzyskując również status podwójnej platynowej płyty.

Adam Klocek jest dyrektorem artystycznym międzynarodowych festiwali muzycznych: Multimedia Amber Road Festival, Międzynarodowego Festiwalu Wiolinistycznego im. Bronisława Hubermana oraz Puławskiego Festiwalu Muzycznego Wszystkie Strony Świata. Jest także wykładowcą Akademii Muzycznej w Krakowie w stopniu doktora habilitowanego. Jako kompozytor jest autorem muzyki kameralnej, symfonicznej, filmowej. W 2014 roku odbyło się z okazji 100-lecia zburzenia Kalisza prawykonanie jego suit *Feniks*, napisanej dla Dawida Podsiadło oraz Moniki Borzym. Koncert ten, rejestrowany przez TVP, zgromadził 14 tysięcy słuchaczy.

© Puławski Festiwal Muzyczny Wszystkie Strony Świata, fot. Krzysztof Wójcik

PIOTR MATWIEJCZUK

PROGRAM 2 POLSKIEGO RADIA PROWADZENIE KONCERTÓW

Dziennikarz radiowy, publicysta i krytyk muzyczny. Absolwent Instytutu Muzykologii Uniwersytetu Warszawskiego, od 15 lat związany z Programem 2 Polskiego Radia. Jest autorem kilku tysięcy audycji muzycznych, publicystycznych i reportażowych, a także opracowań muzycznych słuchowisk w Teatrze Polskiego Radia. Dla Polskiego Radia przeprowadził kilkadziesiąt wywiadów z najwybitniejszymi muzykami naszych czasów, m.in.: Johnem Eliotem Gardinerem, Philippem Herreweghem, Philippem Jarrosky'm, Gustavem Leonhardtem, Anne-Sophie Mutter, Marią João Pires, Christiną Pluhar, Jordim Savallem, Andreasem Schollem, Andreasem Staierem, Maximem

Vengerovem. W 2006 roku otrzymał Nagrodę im. Witolda Hulewicza „za wybitne osiągnięcia radiowe”. Dla Teatru Wielkiego Opery Narodowej w Warszawie przygotował książki programowe do spektakli Mariusza Trelińskiego, Keitha Warnera, Natalii Korczakowskiej i Laco Adamika. Od 2012 roku jest redaktorem naczelnym miesięcznika muzycznego „Muzyka w Mieście”, wydawanego przez Narodowe Forum Muzyki. Teksty muzyczne i recenzje publikował m.in. w „Tygodniku Powszechnym”, „Ruchu Muzycznym”, „Gazecie Wyborczej”, „Czasie Kultury”. Od 2016 roku prowadzi ekologiczne gospodarstwo zielarskie na Warmii.

© Piotr Matwiejczuk, fot. Łukasz Ulanowski

© Puławski Festiwal Muzyczny Wszystkie Strony Świata, fot. Krzysztof Wójcik

PROGRAM FESTIWALU

10.11.2018 | SOBOTA | 19:00
SALA KONGRESOWA IUNG

KONCERT OTWARCIA — KONCERT W 100-LECIE ODZYSKA- NIA NIEPODLEGŁOŚCI

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Kaliskiej
Marek Maciejewski — klarnet; Adam Klocek —
dyrygent

Adam Jarzębski — *Tamburetta* (1627); Karol Kur-
piński — uwertura do opery *Dwie chatki* (1811);
Karol Kurpiński — *Koncert klarnetowy B-dur*
(1823); Stanisław Moniuszko — uwertura fan-
tastyczna *Bajka* (1848); Karol Szymanowski —
Etiuda b-moll, op. 4, nr 3 (1900–1902); Zygmunt
Noskowski — *Fantazja góralska* (1885)

11.11.2018 | NIEDZIELA | 19:00
SALA KONGRESOWA IUNG

GRZEŚ WYŻYKOWSKI I UNDECYMET

Aleksandra Bogucka — sopran; Paulina
Mazepa — alt; Grześ Wyżykowski — tenor;
Jakub Dobrzański — baryton; Amalia Obrębow-
ska — I skrzypce; Błażej Bęberca — II skrzypce;
Katarzyna Czernichowska — altówka; Radosław
Jarocki — altówka; Sylwia Spodobalska — wio-
lonczela; Łukasz Jankowski — flet poprzeczny,
flet piccolo; Jerzy Matysiak — klarnet, klarnet
basowy; Michał Aftyka — kontrabas; Michał
Bator — perkusja

Część I. Pieśni: *Zakochali się, Z tamtej strony
wody, Tam za Warszawą, Na Podolu, A w To-
runiu* — ze zbiorów Oskara Kolberga (z lat
1839–1857), oprac. Grześ Wyżykowski; *Idźże
zimo* — sł., muz. Grześ Wyżykowski (2018);
Część II. *Tam za rzeką, tam za miedzą, w ga-
iku* — sł., muz. Grześ Wyżykowski (2018)

14.11.2018 | ŚRODA | 19:00
HOTEL & RESTAURACJA
SYBILLA

SMUTNE PIOSENKI

Iza Polit — wokale; Michał Ruksza — instrumenty
klawiszowe; Paulina Frąckowiak — gitara baso-
wa; Jakub Szwarz — perkusja

Repertuar własny: piosenka autorska,
folk / jazz / pop

15.11.2018 | CZWARTEK | 19:00
HOTEL & RESTAURACJA
SYBILLA

QUANTUM TRIO

Kamil Zawiślak — fortepian, instrumenty klawiszowe; Michał Jan Ciesielski — saksofon; Luis Mora Matus — perkusja

Repertuar własny: jazz

16.11.2018 | PIĄTEK | 19:00
HOTEL & RESTAURACJA
SYBILLA

LADIES QUARTET FEAT. PAWEŁ ODOROWICZ

Anna Witkowska — skrzypce; Anna Jodłowska-Resiak — skrzypce; Justyna Żukowska — altówka; Małgorzata Pietroń — wiolonczela; Paweł Odorowicz — altówka

Paweł Odorowicz — *Pieśni przejścia* (2017); ***
Podczas koncertu wykonana zostanie również premierowo nowa kompozycja Pawła Odorowicza na kwartet smyczkowy i altówkę solo.

17.11.2018 | SOBOTA | 19:00
SALA KONGRESOWA IUNG

KONCERT ZAMKNIĘCIA

Orkiestra Kameralna Ensemble Frédéric
Klaudiusz Baran — bandoneon; Adam Klocek —
dyrygent, wiolonczela

Franz Schubert — *Kwartet smyczkowy nr 12 c-moll 'Quartettsatz'*, D 703 (1820); Astor Piazzolla — utwory na bandoneon i orkiestrę smyczkową: *Adios Nonino* (1959), *Oblivion* (1982), *Fuga y Misterio* (1968), *Libertango* (1974); Franz Schubert — *Kwartet smyczkowy nr 14 d-moll 'Śmierć i dziewczyna'*, D 810 (1824)

© Puławski Festiwal Muzyczny Wszystkie Strony Świata, fot. Krzysztof Wójcik

MIEJSCA

SALA KONGRESOWA IUNG

Pałac Czartoryskich, ul. Czartoryskich 8

HOTEL & RESTAURACJA SYBILLA

al. Królewska 17

BILETY

- *** Na wszystkie koncerty — 15 złotych
- *** Przy zakupie co najmniej 3 biletów na różne koncerty przez jedną osobę — cena jednego biletu wynosi 10 złotych
- *** Dzieci, uczniowie, studenci, emeryci, renciści, studenci Uniwersytetu Trzeciego Wieku, członkowie Klubu Seniora — wstęp wolny na wszystkie koncerty, po okazaniu biletu „zerowego” pobranego z kasy w Domu Chemika. Ilość biletów zerowych jest limitowana

Miejsca w salach koncertowych są nienumerowane.

Przepraszamy za niedogodności spowodowane remontem POK Dom Chemika.

KASY

- *** Puławski Ośrodek Kultury Dom Chemika
ul. Wojska Polskiego 4
tel. (81) 886 20 24
- *** Kasa w Domu Chemika czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00–18:00 oraz na pół godziny przed każdym koncertem w miejscu jego odbywania się
- *** Bezpłatne wejściówki dla osób uprawnionych do odbioru wyłącznie w kasie Domu Chemika

© Puławski Festiwal Muzyczny Wszystkie Strony Świata, fot. Krzysztof Wójcik

10.11.2018 | SOBOTA | 19:00
KONCERT OTWARCIA —
KONCERT W 100-LECIE ODZYSKA-
NIA NIEPODLEGŁOŚCI

Sala Kongresowa IUNG
Pałac Czartoryskich, ul. Czartoryskich 8

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Kaliskiej
Marek Maciejewski — klarnet
Adam Klocek — dyrygent

REPERTUAR

1. Adam Jarzębski (1590–1649) — *Tamburetta* (1627)
2. Karol Kurpiński (1785–1857) — uwertura do opery *Dwie chatki* (1811)
3. Karol Kurpiński (1785–1857) — *Koncert klarnetowy B-dur* (1823)
4. Stanisław Moniuszko (1819–1872) — uwertura fantastyczna *Bajka* (1848)
5. Karol Szymanowski (1882–1937) — *Etiuda b-moll*, op. 4, nr 3 (1900–1902)
6. Zygmunt Noskowski (1846–1909) — *Fantazja góralska* (1885)

Adam Jarzębski
***Tamburetta* (1627)**

Utwór pochodzi z najbardziej znanego, zachowanego dzieła Adama Jarzębskiego — zbioru *Canzoni e concerti*, który zawiera 27 kompozycji na dwa lub więcej głosów i basso continuo. *Tamburetta* cechuje się oryginalnymi i zaskakującymi rytmami oraz zmiennym nastrojem, co czyni ją nietypową na tle muzyki barokowej. Tytuł utworu oznacza mały bęben. Otwiera go mocna, imitująca puls perkusyjny — fanfaryowy czy może taneczny — praca smyczków, zamyka natomiast spokojna, elegancka i liryczna fraza, wyzbyta zupełnie początkowego, rytmicznego charakteru.

ADAM JARZĘBSKI (1590–1649) — Kompozytor, skrzypek i poeta barokowy. Jeden z najwybitniejszych warszawskich muzyków pierwszej połowy XVII wieku; chociaż obecnie mało znany, muzykolodzy podkreślają duży wpływ jego twórczości instrumentalnej na styl muzyki środkowoeuropejskiej. Pochodzący z rodziny mieszczańskiej, wykształcenie zdobywa prawdopodobnie za granicą. Pierwsza znana wzmianka o Jarzębskim pochodzi z 1612 roku, kiedy zostaje skrzypkiem w berlińskiej orkiestrze Jana Zygmunta — brandenburskiego elektora. Otrzymawszy roczny urlop, wyjeżdża do Włoch, gdzie doskonalili się jako kompozytor i poznaje nowe kierunki w muzyce. Do Berlina już prawdopodobnie nie wraca, przenosi się do Warszawy, gdzie do końca życia jest członkiem królewskiej orkiestry (najpierw Zygmunta III, następnie Władysława IV). Zdobywa uznanie króla Zygmunta III Wazy. W 1635 roku zostaje mianowany królewskim architektem, czuwa nad budową pałacu w Ujazdowie. Jest osobą zamożną, otrzymuje m.in. w dzierżawę dobra królewskie oraz wójtostwo wsi Piaseczno pod Warszawą. Na krótko przed śmiercią, jako szanowany mieszkaniec, zostaje wpisany do *Rejestru zaprzysiężonych*

Adam Jarzębski, *Gościniec abo krótkie opisanie Warszawy*, 1909, Biblioteka Narodowa, wikipedia.org (CC BY-SA)

obywateli miasta Starej Warszawy. Umiera pod koniec 1648 lub z początku 1649 roku. Jego grób znajduje się w podziemiach kościoła pw. św. Marcina.

Był autorem prawie wyłącznie utworów instrumentalnych. Jak podają źródła, to on jako pierwszy użył słowa „koncert” dla nazwania kompozycji stricte instrumentalnych. W jego dziełach można odnaleźć wpływy tradycji włoskiej, którą Jarzębski studiował. Kompletny zbiór znanych dzieł Adama Jarzębskiego został wydany w 1989 roku. Najlepiej znanym jest zbiór *Canzoni e concerti*, uznawany za główne źródło wiedzy o wczesnobarokowej muzyce kameralnej Środkowej Europy. Jego dorobek obejmuje również mszę koncertującą *Missa sub concerto* i kanon enigmatyczny *Canon in hyperdiapente more veterum*. Znany jest także historykom literatury, a to za sprawą wydanego w 1643 roku poematu-przewodnika *Gościniec abo krótkie opisanie Warszawy* (słowo „abo” w tytule to staropolski odpowiednik dzisiejszego „albo”), na podstawie którego po II wojnie światowej, obok obrazów Canaletta, odtwarzano warszawskie Stare Miasto. Utwór daje obraz nie tylko wyglądu miasta, lecz także ówczesnych wydarzeń i życia Warszawy.

Karol Kurpiński **uwertura do opery *Dwie chatki* (1811)**

Dwie chatki to debiut operowy Karola Kurpińskiego. Dzieło poprzedza rozwinięta uwertura napisana w stylu klasycznym.

Karol Kurpiński **Koncert klarnetowy B-dur (1823)**

Rozpoczęte w 1820 roku dzieło ukończył kompozytor trzy lata później w Paryżu, podczas podróży po Europie, której celem było zwiedzenie najważniejszych teatrów operowych.

Prawykonanie miało miejsce jeszcze w Paryżu, w przeddzień wyjazdu autora. Z trzyczęściowego dzieła zachowała się do dziś jedynie pierwsza (*Allegro*), napisana w formie sonatowej i zawierająca trzy tematy.

KAROL KURPIŃSKI (1785–1857) — Kompozytor, dyrygent, pedagog. Przedstawiciel późnego klasycyzmu, jedna z najbardziej znanych muzycznych postaci XIX-wiecznej Warszawy. Ochrzczonego we Włoszakowicach, uczy się gry na skrzypcach i organach, poznaje muzykę operową, jest samoukiem. Po zamieszkaniu w Warszawie otrzymuje stanowisko drugiego, obok Józefa Elsnera, dyrygenta opery Teatru Narodowego, które piastować będzie przez 30 lat (po odejściu Elsnera jako jedyny dyrygent i dyrektor opery). W 1810 roku debiutuje jako dyrygent i kompozytor. Uczy muzyki w Szkole Dramatycznej przy Teatrze Narodowym oraz warszawskiej Szkole Muzyki i Sztuki Dramatycznej. Przez cara Aleksandra I zostaje mianowany nadwornym kapelmistrzem oraz odznaczony Orderem Świętego Stanisława. Zakłada „Tygodnik Muzyczny” — pierwsze polskie pismo muzyczne. Wyrusza w podróż po Europie, która ma go zapoznać z zachodnimi teatrami operowymi. Na scenie operowej Teatru Narodowego wystawia dzieła polskie i zagraniczne, otwiera także i prowadzi Szkołę Śpiewu przy Teatrze Wielkim. Jednocześnie prowadzi własną działalność koncertową. W 1830 roku dyryguje prawykonaniem *Koncertu fortepianowego f-moll* Fryderyka Chopina. Po 1840 roku, z uwagi na pogarszający się stan zdrowia, wycofuje się z życia muzycznego, ostatnie lata życia spędzając w osamotnieniu.

W swojej twórczości łączył klasyczne środki formalne — inspirując się Haydnem i Mozartem — z elementami polskiego folkloru (melodiami ludowymi i tańcami), co typowe było dla kompozytorów przełomu klasycyzmu i romantyzmu. Znany jest z dzieł wokalnie-instrumental-

Aleksander Ludwik Molinari,
Karol Kurpiński, 1825,
Muzeum Narodowe w Warszawie,
wikipedia.org (CC BY-SA)

Tytus Maleszewski, *Stanisław Moniuszko*, 1865, Muzeum Narodowe w Warszawie, wikipedia.org (CC BY-SA)

nych, głównie oper, których napisał blisko 30. Opery, takie jak m.in. *Zabobon, czyli Krakowiacy i Górale* nadały mu status autora nurtu narodowego w muzyce. Pisał także pieśni religijne i patriotyczne (m.in. *Marsz obozowy, Mazur Chłopickiego, Warszawianka*). Był działaczem muzycznym o wielkim zasługach dla polskiej kultury I połowy XIX wieku, nastawionym na podniesienie poziomu nauczania i wykonawstwa oraz poszerzenie repertuaru polskich scen. Aktywny również w dziedzinie teorii i estetyki muzyki oraz etyki i filozofii.

Stanisław Moniuszko uwertura fantastyczna *Bajka* (1848)

Utwór powstał w czasie, gdy kompozytor kończył pracę nad pierwszą wersją *Halki*. To jedno z niewielu dzieł instrumentalnych Stanisława Moniuszki o wielkim znaczeniu dla powstania gatunku poematu symfonicznego w Polsce, świadczy także o doskonałej znajomości zasad instrumentacji kompozytora. Do dziś jest obecne w programach koncertowych. Odzwierciedla atmosferę i specyfikę fantastycznych wydarzeń — nastrojowych, dramatycznych, humorystycznych i tajemniczych — nie jest jednak dziełem programowym, odnoszącym się do konkretnej treści literackiej. Cechuje się żywą narracją, kontrastami wyrazowymi, barwną instrumentacją, melodyjnością tematów. Całość jest podporządkowana rozwojowi planu emocjonalnego i akcji dramatycznej. Muzykolog Witold Rudziński, zestawiając *Bajkę* z balladami Fryderyka Chopina, pisze: „Mimo braku programu literackiego odnosimy wrażenie, że lepiej rozumiemy, o co chodzi w tej muzyce, gdy jej słuchamy, niż gdy o niej mówimy”.

STANISŁAW MONIUSZKO (1819–1872) — Kompozytor, dyrygent, organista, pedagog. Autor najbardziej popularnych polskich oper XIX wieku oraz operetek, baletów i pieśni. Pochodzący

z rodziny ziemiańskiej pierwsze lekcje muzyki pobiera od matki, następnie u nauczycieli w Warszawie i Mińsku. Wyjeżdża na studia do Berlina, uczy się harmonii, kontrapunktu, instrumentacji i dyrygentury, prowadzi także zespoły chóralskie. Publikuje pierwsze pieśni do słów Mickiewicza (dobrze ocenione przez krytykę), pisze utwory fortepianowe, fugi, kwartet smyczkowy. Bierze udział w koncertach i przedstawieniach operowych. Po ślubie z Aleksandrą z Müllerów (1840) przeprowadza się do Wilna, pracuje jako nauczyciel gry na fortepianie oraz dyrygent, organista i kompozytor, prowadzi orkiestrę i amatorski chór, z którym wykonuje dzieła Mozarta, Haydna, Mendelssohna i Beethovena. Jego działalność wpływa na ożywienie wileńskiego życia muzycznego. Komponuje opery, utwory religijne, muzykę teatralną. Wydaje zbiór *Śpiewnik domowy* — pieśni przeznaczone dla szerokiego grona odbiorców. W 1848 roku odbywa się prawykonanie *Halki* pod kierunkiem kompozytora (w wersji dwuaktowej). Premiera wersji poszerzonej (czterooaktowej) w Teatrze Wielkim w Warszawie zostaje przyjęta entuzjastycznie i przynosi Moniuszce sławę oraz posadę dyrektora warszawskiej opery i wykładowcy Instytutu Muzycznego — do Warszawy wraca na stałe w 1858 roku. Przez kilkanaście lat wystawia w Teatrze Wielkim swoje kolejne opery i operetki. Premiera *Strasznego dworu* (1865) przyjmuje znamiona patriotycznej manifestacji, spektakl zostaje szybko zdjęty z afisza przez cenzurę. Dużym sukcesem jest także wykonanie *Sonetów krymskich*. Przez wszystkie lata swojej artystycznej działalności często podróżuje: do Krakowa, Petersburga, Paryża, Pragi i Berlina. Umiera na atak serca, zostaje pochowany na warszawskich Powązkach, a jego pogrzeb przyciąga 80-tyśięczny tłum, który formuje kondukt żałobny zmierzający ulicami Warszawy.

Podstawowym źródłem wyrazu był dla Stanisława Moniuszki ludzki głos. Za życia kompozytora

jego muzyka była znana i doceniana przez Polaków, nie udało mu się jednak zdobyć szerszej, europejskiej popularności. Mimo że obecnie wykonuje się przede wszystkim jego dwa dzieła sceniczne (*Halka* i *Straszny dwór*), jest uznawany za ojca polskiej opery, a jego dzieła tego gatunku za odzwierciedlenie nurtu narodowego muzyki romantyzmu. Jest także autorem oper komicznych, kantat, dzieł religijnych, baletów, muzyki teatralnej, uwertur koncertowych, kwartetów smyczkowych, dzieł fortepianowych i organowych oraz kilkuset pieśni wydawanych w kolejnych tomach *Śpiewników domowych*.

Karol Szymanowski ***Etiuda b-moll, op. 4, nr 3 (1900–1902)***

Utwór pochodzi z pierwszego cyklu etud napisanych przez Szymanowskiego, który nawiązuje wyraźnie do wzoru gatunku stworzonego przez Chopina. Kompozytor zadedykował go swojej kuzynce i dobrej przyjaciółce, pianistce Natalii Neuhaus. *Etiudy*, op. 4 cechuje rozbudowany język harmoniczny, sugestywna kolorystyka, wielopłaszczyznowa faktura oraz dyscyplina formalna. *Etiuda b-moll* jest najbardziej znaną z cyklu. Przyniosła kompozytorowi dużą popularność, szybko trafiając do repertuaru ówczesnych pianistów, m.in. Ignacego Jana Paderewskiego. Utwór łączy liryczną melodię z wewnętrzną, niepokojącą dynamiką, zamyka go dramatyczny w wyrazie finał.

KAROL SZYMANOWSKI (1882–1937) — Najśłynniejszy polski kompozytor pierwszej połowy XX wieku, zaliczany do grona największych twórców europejskich swoich czasów oraz uznawany za jedyne, obok Chopina, polskiego kompozytora, któremu udało się zyskać międzynarodową sławę. Urodzony w Tymoszówce na Ukrainie, w rodzinie szlacheckiej kultywującej tradycje patriotyczne oraz zainteresowanej nowymi trendami naukowymi i artystycznymi. Naukę gry

na fortepianie rozpoczyna pod kierunkiem ojca, pierwsze kompozycje pisze w wieku 14 lat. Po maturze pobiera prywatne lekcje w Warszawie oraz zostaje współzałożycielem wydawnictwa nastawionego na promocję dzieł młodych, polskich kompozytorów. Po koncertach warszawskich i berlińskich w 1907 roku zostaje uznany za najzdolniejszego z grupy określanej mianem Młodej Polski oraz pozyskuje znamienitych wykonawców dla swoich utworów. Za pierwszymi sukcesami postępują kolejne w postaci nagród w konkursach kompozytorskich. W tamtym czasie poznaje i zaprzyjaźnia się z Witkacym i pianistą Arturem Rubinsteinem. Do 1911 roku dużo podróżuje do Niemiec i Włoch, a w kolejnych latach do Wiednia, gdzie jego *II Symfonia* spotyka się z bardzo pozytywnym przyjęciem. Podpisuje również wieloletni kontrakt wydawniczy z Universal Edition. Wystawne życie wiedeńskie doprowadza jednak Szymanowskiego do kłopotów finansowych i załamania depresyjnego. Jego samopoczucie pogarsza samobójstwo przyjaciółki Witkacego, Jadwigi Janczewskiej, które jest łączone z kompozytorem. Równowagę odzyskuje dzięki podróży do Północnej Afryki, która daje początek fascynacji światem arabskim i owocuje dziełami, takimi jak *III Symfonia czy Pieśni muezina szalonego*. Wybuch I wojny światowej zmusza Szymanowskiego do powrotu na Ukrainę, podróżuje jednak do Rosji, gdzie m.in. poznaje Prokofiewa. Dużo czasu spędza na studiowaniu literatury i filozofii, ale przede wszystkim na pracy twórczej, która owocuje powstaniem kilku mistrzowskich dzieł (*Pieśni Miłosne Hafiza, Mity, Pieśni księżniczki z baśni, I Koncert skrzypcowy*). Zaprzyjaźnia się ze skrzypkiem Pawłem Kochańskim, który od tej pory będzie stanowić inspirację skrzypcowych dzieł Szymanowskiego. W wyniku powojennych przemian rodzina Szymanowskich traci Tymoszwkę i osiedla się w Warszawie. Szymanowski włącza się aktywnie w życie publiczne i kulturalne wolnej Polski. Ponownie jest to czas

intensywnych podróży. Odwiedza Wiedeń, Paryż i Londyn, a następnie, z Kochańskim i jego żoną, odbywa tournée po Stanach Zjednoczonych. W efekcie tych podróży muzyka Szymanowskiego wkracza na światowe estrady. Na początku lat 20. XX wieku przebywa przez jakiś czas w Zakopanem, gdzie odkrywa folklor podhalański, który wywrze silny wpływ na jego dalszą twórczość. W 1926 roku, w warszawskim Teatrze Wielkim, ma miejsce prapremiera opery *Król Roger*, która staje się wielkim sukcesem kompozytora. W roku kolejnym Szymanowski obejmuje stanowisko dyrektora Konserwatorium Warszawskiego, a po przekształceniu w Wyższą Szkołę Muzyczną — rektora. Zajmuje się również publicystyką, pisząc m.in. o wychowawczej roli kultury muzycznej w społeczeństwie. W tamtym czasie zaczyna mieć problemy ze zdrowiem. Jak podają źródła ukojenia nerwów szukał w nałogach; sugeruje się czasem przelotne kontakty z narkotykami. Po rozpoznaniu gruźlicy płuc kompozytor wyjeżdża na kolejne kuracje. W związku z pobytem w sanatorium nie może uczestniczyć w tryumfalnie przyjętym prawykonomaniu *Stabat Mater*. W latach 20. i 30. XX wieku muzyka Szymanowskiego zdobywa duży rozgłos, jego dzieła są wykonywane przez czołowych solistów światowych scen. Kompozytor otrzymuje także liczne nagrody i odznaczenia państwowe, m.in. tytuł *doctor honoris causa* Uniwersytetu Jagiellońskiego. Od lat 30. XX wieku mieszka i tworzy głównie w swojej zakopiańskiej willi Atma. Powstają wówczas dzieła, takie jak: *12 pieśni kurpiowskich na głos i fortepian, IV symfonia, Litania* oraz *II Koncert skrzypcowy*. Stan zdrowia i sytuacja finansowa kompozytora stopniowo się pogarszają. Motywowany względami zarobkowymi odbywa liczne podróże koncertowe, m.in. do Lwowa, Warszawy, Kopenhagi, Moskwy, Bukaresztu, Paryża, Amsterdamu, Hagi, Londynu, Sztokholmu, Oslo, Rzymu. Następnie leczy się we francuskich sanatoriach. W 1936 roku uczestniczy jeszcze w próbach i premie-

Karol Szymanowski — George Grantham Bain Collection, Library of Congress, wikipedia.org (CC BY-SA)

rze *Harnasiów* w paryskiej operze. Umiera w klinice w Lozannie. Jego ciało zostaje złożone w Krakowie, w Krypcie Zasłużonych. Pośmiertnie zostaje odznaczony Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski I klasy. Uroczysty pogrzeb, zorganizowany na koszt państwa, zdaje się być czymś, co Szymanowski doskonale przewidział. Z listu do przyjaciela: „Polska oficjalna (rząd) stanowczo nie chce mnie uznać. Posługuje się mną wyłącznie wtedy, kiedy jestem niezbędny dla propagandy. Faktem jest, że tu gwizdzą się na mnie i że mógłbym zginąć z głodu, a nikt by palcem nie ruszył. Inna rzecz z moim przyszłym pogrzebem. Będę wspomniany, tego jestem pewien. Tutaj uwielbia się uroczystości żałobne i wielkich zmarłych”.

W powszechnej opinii Karol Szymanowski był uważany za osobę przewrażliwioną, neurasteniczną, narcystyczną, nieodporną na krytykę oraz impulsywną. Jak relacjonuje Iwaszkiewicz jego marzeniem była rola mentora i moralnego autorytetu. Samotność, także artystyczna, była Szymanowskiemu przykra, nie radził sobie z nią, ciągle szukając nowych relacji. Było w jego osobowości coś demonicznego, z ducha młodopolskiego. Przez badaczy jest przedstawiany jako dziecko XIX stulecia, artysta, dla którego sztuka stanowiła narzędzie wyrażania i potwierdzania własnej tożsamości. Był miłośnikiem sztuki, literatury i filozofii, człowiekiem błyskotliwym i wykwinnym, którego Anna Iwaszkiewiczowa określiła lapidarnie słowami „kultura i przerafinowanie”. Najważniejszym uczuciem była dla Szymanowskiego miłość ujmowana w kategoriach zmysłowości i antycznego kultu piękna. Mimo początkowej fascynacji tak męskością, jak i kobiecością, Szymanowski uznawał siebie za homoseksualistę, a fakt ten tylko z pozoru akceptował w sposób bezproblemowy. Zgłębieniu tajemnicy miłości poświęcił wiele utworów. Podsumowując swoje życie, wypowiedział słynne zdanie: „Jednego w życiu nie żałuję —

tego, że tak dużo kochałem”. Bezdyskusyjnie — był artystą obdarzonym wyjątkowym talentem. W twórczości Szymanowskiego wyróżnia się trzy zasadnicze okresy. W fazie dojrzewania — do 1913 roku — przyswajał sobie dotychczasowy język muzyczny oraz pozostawał pod wpływem wzorów późnego romantyzmu i literackiego modernizmu. Okres drugi — do 1919 roku — to inspiracja kulturami orientalnymi i antycznymi oraz indywidualizacja stylu. Ostatni okres — do śmierci kompozytora — to tworzenie nowego stylu narodowego, czerpiącego z folkloru, oraz posługiwanie się odkrywczymi środkami techniki kompozytorskiej. „Muzyka nasza musi odzyskać odwieczne swe prawa: bezwzględnej wolności, zupełnego wyzwolenia z jarzma stworzonych wczoraj norm i nakazów. Niech będzie narodową w rasowej swej odrębności, ale nie prowincjonalną” — postulował Szymanowski. Inna linia interpretacyjna rysuje drogę rozwoju Szymanowskiego od neoromantyzmu przez impresjonizm po ekspresjonizm. Ewolucja stylu kompozytorskiego Szymanowskiego jest także ujmowana jako odzwierciedlenie najważniejszych tendencji muzycznych początku XX wieku oraz ogniwo łączące twórczość polskich kompozytorów od Chopina po Lutosławskiego. Pomijając powyższe podziały, wskazuje się na pewien wspólny rys twórczości Szymanowskiego, którym był zawsze silny ładunek emocjonalny, ale ujęty w karby formy i podporządkowany władzy intelektu. W jego dorobku znajdują się dzieła orkiestrowe, koncerty, kwartety i utwory skrzypcowe oraz fortepianowe, pieśni, utwory chóralne, oratoria, opery i balety. Od współczesnych odróżniała Szymanowskiego wysoka wrażliwość, subtelność cieniowania, barwność materiału harmonicznego oraz przeciwstawianie się konwencjom systemu dur-moll. W oryginalnych stylizacjach folklorystycznych ujawnia się indywidualny styl kompozytora. Znaczący akcent Szymanowskiego kładzie na szeroką skalę muzycznych emocji, rozpościerającą jego twórczość między

introwertycznym liryzmem a ekstatycznym erotyzmem oraz łączenie tradycji zachodnioeuropejskiej z kulturą antyczną, arabską i polską muzyką ludową.

Zygmunt Noskowski ***Fantazja góralska* (1885)**

Napisana pierwotnie jako utwór fortepiano-owy na cztery ręce *Fantazja góralska* została następnie opracowana przez Noskowskiego na orkiestrę symfoniczną, stając się dla niej okazją do muzycznego popisu. Inspirowana jest muzyką podhalańską, a dokładnie „zbójnickim” tańcem wykonywanym na Podhalu. Zaskakująco brzmiące ówczesnie harmonie były wynikiem próby pogodzenia ludowych motywów z symfoniczną formą.

ZYGMUNT NOSKOWSKI (1846–1909) — Kompozytor, dyrygent, pedagog, publicysta, organizator życia muzycznego, jedna z ważnych postaci polskiej kultury drugiej połowy XIX wieku. Nauki pobiera w warszawskim Instytucie Muzycznym, m.in. u Stanisława Moniuszki i Franciszka Ciafatego, następnie — dzięki uzyskanemu stypendium — w Berlinie. Jeszcze przed wyjazdem do Berlina gra w orkiestrze Teatru Wielkiego, jest krytykiem muzycznym „Kuriera Warszawskiego”, działa w Warszawskim Towarzystwie Muzycznym. Jego pracą dyplomową jest zaprezentowana w 1875 roku w Berlinie *I Symfonia A-dur*. Po powrocie Noskowskiego z Berlina Warszawskie Towarzystwo Muzyczne organizuje mu koncert monograficzny. Starania o stałą pracę owocują posadą dyrektora Towarzystwa Śpiewaczego Bodan w Konstancji, gdzie działa z sukcesem do 1880 roku, prowadząc intensywną działalność twórczą. Pisze m.in. pierwszy cykl *Krakowiaków* na fortepian, *I Kwartet smyczkowy* oraz *II Symfonię c-moll ‘Elegijną’*. Rozpoczyna wspólnie z „Echem Muzycznym”. Dobrze przyjęcie zorganizowane przez Warszawskie Towarzy-

stwo Muzyczne koncertu kompozytorskiego Noskowskiego przypieczętowało decyzję o przyznaniu mu funkcji dyrektora tej instytucji, którą pełni do 1902 roku. Podejmuje szereg działań mających służyć ożywieniu życia muzycznego Warszawy. Od 1886 roku prowadzi także klasę kompozycji w Instytucie Muzycznym, kształcąc kilkudziesięciu polskich kompozytorów Młodej Polski, wśród których są Mieczysław Karłowicz i Karol Szymanowski. W 1894 roku organizuje w Żelazowej Woli obchody rocznicy śmierci Fryderyka Chopina, połączone z odsłonięciem jego pomnika.

W swojej twórczości muzycznej nie pozwalał sobie na ograniczenia gatunkowe, jednak obecnie funkcjonuje głównie jako twórca muzyki symfonicznej. Niektóre z jego dzieł znajdują się nadal w repertuarze polskich filharmonii. Komponując, zwracał szczególną uwagę na tworzenie trafiających w emocje melodii. Docenił go Ferenc Liszt, z którym czasem koncertował i pod wpływem którego napisał pierwszy polski poemat symfoniczny (*Step*). Szereg jego dzieł — takich jak pieśni czy symfonie — zawiera silny pierwiastek patriotyczny, co sprawia, że bywa stawiany w szeregu obok innych twórców europejskich szkół narodowych: Smetany, Dvořáka, Griega, Borodina, Elgara, Sibeliusa.

WYKONAWCY

ORKIESTRA SYMFONICZNA FILHARMONII KALISKIEJ — Zespół nagrodzony Grammy Award 2014 w kategorii Best Large Jazz Ensemble Album za płytę *Night in Calisia*. Historia ostatniego sukcesu orkiestry, który przyniósł jej największy rozgłos, jest ściśle związana z Kaliszem. Z okazji jubileuszu 1850-lecia Kalisza zamówiono u Włodka Pawlika utwór *Night in Calisia*. W koncercie wzięli udział: legendarny trębacz Randy Brecker, Włodek Pawlik Trio oraz Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Kaliskiej pod dyrekcją

Zygmunt Noskowski — 1918, Polona.pl, wikipedia.org (CC BY-SA)

Adama Klocka. Album w rankingu „Rzeczpospolitej” zyskał tytuły Album Roku 2012 oraz Hit Roku 2012, a amerykańskie wydanie (wytwórnia Summit Records) znalazło się na prestiżowej liście pięćdziesięciu najczęściej emitowanych nagrań płytowych we wszystkich rozgłośniach jazzowych Stanów Zjednoczonych. We wrześniu 2014 roku płyta uzyskała status podwójnej platyny i pozostaje nadal w czołówce bestsellerów najważniejszych sieci sprzedaży w Polsce. Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Kaliskiej jest obecnie postrzegana przez artystów i krytykę jako jeden z wyróżniających się zespołów orkiestrowych w kraju. W sezonie 2006–2007 Filharmonia powołała do życia Międzynarodowy Festiwal Muzyczny Bursztynowy Szlak (Multimedia Amber Road Festival), który stał się ważnym wydarzeniem muzycznym w kraju. Ciekawym projektem Filharmonii Kaliskiej okazał się cykl koncertów „Filharmonia nie gryzie”, łączący różne muzyczne style. W wersji symfonicznej z orkiestrą wystąpili m.in.: Gaba Kulka, Grzegorz

Kupczyk z zespołem Ceti oraz grupy Zakopower i Laboratorium. Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Kaliskiej posiada w swoim dorobku kilka albumów płytowych. Najważniejszy z nich to nagrodzony Grammy Award 2014 *Night in Calisia*. W listopadzie 2010 roku ukazało się trzy płytowe wydawnictwo *Preisner's Voices*. Trzecia płyta *Danse Macabre* została nagrana z Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Kaliskiej. Od 2006 roku dyrektorem naczelnym i artystycznym Filharmonii Kaliskiej jest Adam Kłoczek. Zespół występował z wybitnymi polskimi solistami i dyrygentami, a są wśród nich: Dimitry Vassiliev, Wanda Wiłkomirska, Janusz Olejniczak, Piotr Paleczny, Rafał Blechacz, Ewa Pobłocka, Wiesław Ochman, Konstanty Andrzej Kulka, Waldemar Malicki, Bogusław Madey. Orkiestra występowała w Filharmonii Narodowej, Studiu Koncertowym Polskiego Radia S-1 oraz Filharmonii Wrocławskiej i Poznańskiej.

www.filharmoniakaliska.pl

© Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Kaliskiej, fot. Tomasz Wolff

MAREK MACIEJEWSKI — KLARNET — Absolwent Akademii Muzycznej w Łodzi. Odbył kurs mistrzowski w Bayreuth (Niemcy) z zakresu gry muzyki współczesnej, gdzie dokonał nagrań w międzynarodowym składzie dla Radia Bawarskiego. Koncertował m.in. w Stuttgarcie jako solista, wraz z Urszulą Kryger i pod dyrygenturą Zdzisława Szostaka. W 1996 roku wyróżniony wraz z Kaliskim Triem Stroikowym podczas Międzynarodowego Konkursu Kameralnego Euroregionu Nysa. Od 1995 roku jest I klarncistą Filharmonii Kaliskiej. Współpracuje z Sinfonią Polonią w Poznaniu, Filharmonią Łódzką i Filharmonią Częstochowską oraz wieloma innymi zespołami. Jest członkiem i założycielem Kaliskiego Tria Stroikowego, zespołów Accorinet Klezmer Band i Rozmark Café. Koncertował w Polsce, Niemczech, Belgii, Holandii oraz Rosji. W 2002 roku otrzymał wyróżnienie Prezydenta Miasta Kalisza za osiągnięcia w dziedzinie kultury, a w 2014 roku nagrodę Prezydenta Miasta Kalisza. Wraz z zespołem Accorinet Klezmer Band był wielokrotnie wyróżniany i nagradzany.

ADAM KŁOCEK — Biogram dostępny na stronie 14.

11.11.2018 | NIEDZIELA | 19:00
GRZEŚ WYŻYKOWSKI
I UNDECYMET

Sala Kongresowa IUNG
Pałac Czartoryskich, ul. Czartoryskich 8

Aleksandra Bogucka — sopran
Paulina Mazepa — alt
Grześ Wyżykowski — tenor
Jakub Dobrzański — baryton
Amalia Obrębowska — I skrzypce
Błażej Bębeńca — II skrzypce
Katarzyna Czernichowska — altówka
Radosław Jarocki — altówka
Sylwia Spodobalska — wiolonczela
Łukasz Jankowski — flet poprzeczny, flet piccolo
Jerzy Matysiak — klarnet, klarnet basowy
Michał Aftyka — kontrabas
Michał Bator — perkusja

REPERTUAR

Część I. Pieśni: *Zakochali się, Z tamtej strony wody, Tam za Warszawą, Na Podolu, A w Toruniu* — ze zbiorów Oskara Kolberga (z lat 1839–1857), oprac. Grześ Wyżykowski; *Idźże zimo* — śł., muz. Grześ Wyżykowski (2018)

Część II. *Tam za rzeką, tam za miedzą, w gajku* — śł., muz. Grześ Wyżykowski (2018)

Projekt łączy w sobie myśl jazzową, awangardową i tradycyjną. Podobnie do amerykańskich jazzmanów, którzy inspirowali się muzyką gospel, w tym projekcie Grześ Wyżykowski sięga do swoich etnicznych źródeł muzycznych — polskich pieśni ludowych. Trudno mówić o konkretnym gatunku, w który wpisywać miałyby się Undecymet, mieszają się tu bowiem rozmaite inspiracje — od wszelkich odmian jazzu przez kościelną muzykę modalną, barokowy kontrapunkt po płamę barwną impresjonizmu czy

kontrastowość ekspresjonizmu. Wszystko to ma na celu wysunięcie na pierwszy plan tego, co w muzyce najważniejsze — historie, emocje, obrazy. Niezależnie od perspektywy, z której spojrzymy na projekt, zawsze pojawi się element zaskakujący w odniesieniu do narzuconej konwencji. W kontekście zespołu jazzowego niestandardowym będzie instrumentarium, z punktu widzenia muzyki folkowej — brzmienie i harmonika.

WYKONAWCY

GRZEGORZ DUSZAK (GRZEŚ WYŻYKOWSKI) — Kompozytor, aranżer, wokalista, gitarzysta. Podczas edukacji w ZPSM II stopnia im. Fryderyka Chopina na Wydziale Wokalno-Estradowym śpiewał w zespole wokalnym Jazz City Choir. Później założył własny męski kwartet a cappella Nieczuli Gentlemani. Tam zaczął pisać aranżacje. Wraz z Gentlemanami zajął I miejsce w konkursie Niemen Non Stop, III miejsce w konkursie

© Grześ Wyżykowski i Undecymet, fot. Marta Smerecka

Pamiętajmy o Osieckiej oraz III miejsce na Festiwalu Piosenki i Ballady Filmowej (tu w składzie powiększonym o jeden głos żeński — Aleksandrę Bogucką). Po rozpadzie Gentlemanów powstał kwintet Grzeczni Chłopcy (perkusja, kontrabas, fortepian, flet poprzeczny, wokół / gitara). Tu powstały pierwsze autorskie piosenki, które łączyły jazz z poezją. Największą inspiracją stał się Bolesław Leśmian. Z piosenek napisanych do jego wierszy powstał spektakl *Leśmian* wystawiany na deskach warszawskiego Teatru Scena. Tu skład Chłopców został wzbogacony o trio smyczkowe oraz trzy żeńskie wokale. Muzyka nawiązuje do polskiego folkloru, muzyki klasycznej, a czasem cerkiewnej. Później Chłopcy zmienili kierunek działania i zaczęli grać popularne piosenki w aranżacjach swingowo-tanecznych. Następny skład Grzegorza to septet a cappella Goosebumps, z którym obecnie koncertuje w całej Polsce. Tutaj z kolei króluje pop i hip-hop.

UNDECYMET — Autorski projekt Grzesia Wyżykowskiego (Grzegorza Duszaka). Na Festiwalu Fama (Świnoujście 2018) Undecymet został uhonorowany Nagrodą Trójzęb Neptuna przyznawaną najlepszemu wydarzeniu artystycznemu.

www.facebook.com/Undecymet

14.11.2018 | ŚRODA | 19:00 SMUTNE PIOSENKI

Hotel & Restauracja Sybilla — al. Królewska 17

Iza Polit — wokal
Michał Ruksza — instrumenty klawiszowe
Paulina Frąckowiak — gitara basowa
Jakub Szwarc — perkusja

REPERTUAR

1. *Intro introwertyczne*
2. *Gdzie oni poszli*
3. *Do dna*
4. *Niedobry dzień*
5. *Deszczobieg*
6. *Euforia*
7. *Przysłowia*
8. *Dziki ogród*
9. *Naked in the Snow*
10. *Proszę o jedno*
— sł., muz. Paulina Frąckowiak
11. *Deszcze*
— sł. Krzysztof Kamil Baczyński,
muz. Paulina Frąckowiak

Na program koncertu składają się utwory pochodzące z debiutanckiego albumu *Dziki ogród* (2018). To nieskrępowana i melodyjna płatanina gatunków, stylów, nastrojów, uczuć, tematów. Płyta zawiera dziesięć autorskich utworów z dojrzałymi, szczerymi tekstami w języku polskim oraz bonus track — muzyczną interpretację wiersza Krzysztofa Kamila Baczyńskiego *Deszcze*. Warstwa muzyczna, choć tak trudna do zdefiniowania, najwięcej czerpie z jazzu i poezji śpiewanej, flirtując umiejętnie z popem, elektroniką, a nawet folkliem. Smutne Piosenki nie przygnębiają, ale skłaniają do przystąpienia na chwilę w zabieganym świecie, przynosząc refleksję i nadzieję.

Smutne Piosenki mają swój charakterystyczny styl i brzmienie, które Dionizy Piątkowski określił jako „Nową jazzową poezję śpiewaną”. Krzysztof Dominik napisał o nich: „Bardzo interesująca rzecz, już od początku intryguje. Dobra wokalistka z oryginalną barwą. Ciekawy skład, dobre wykonanie, tekst. Widzę szansę na przyszłość”.

WYKONAWCY

SMUTNE PIOSENKI — Zespół powstał w 2015 roku z inicjatywy basistki Pauliny Frąckowiak, która jest autorką muzyki i tekstów grupy. Smutne Piosenki zagrały już wiele koncertów i zagościły na antenach licznych stacji radiowych, spotykając się z pozytywnym odbiorem. Mają na koncie sukcesy konkursowe: III miejsce i sześć nagród dodatkowych na Zimowej Giełdzie Piosenki 2017 w Opolu, II miejsce na Festiwalu Artystycznym Koniugacje 2017 w Rawiczu, Nagrodę im. Andrzeja Jakóbca w kategorii muzyka na Festiwalu Fama 2017 w Świnoujściu oraz III miejsce na Festiwalu Muzyczna Jesień — Międzynarodowe Konfrontacje Artystyczne 2017 w Grodkowie. W eliminacjach Narodowego Centrum Piosenki Polskiej do opolskich Debiutów piosenka *Dziki ogród* zajęła II miejsce, zyskując słowa uznania od jurorów: Piotra Stelmacha z 3 Programu Polskiego Radia, Krzysztofa Dominika — menadżera HEY i Nosowskiej oraz Rafała Poliwody — dyrektora Narodowego Centrum Polskiej Piosenki w Opolu. W czerwcu 2018 roku Smutne Piosenki nagrały debiutancką płytę studyjną *Dziki ogród*. Zespół wydał również koncertową płytę *Na żywo z plusem*, na której towarzyszy im kwartet smyczkowy i DJ. Pięć utworów zespołu ukazało się także na wydanej przez Stowarzyszenie Jazz Poznań płycie *Poznański Festiwal Młodego Jazzu 2*. Zespół chętnie angażuje się w działalność prospołeczną i edukacyjną. Ostatnio muzycy brali udział w Projekcie 5 zmysłów — *Imaginarium*, pracując z niewidomymi dziećmi. Podczas finału projektu, reżyserowanego przez Katarzynę Stoparczyk z radiowej Trójki, wystąpili u boku Noviki, Małwiny Paszek, Jacka „Budynia” Szymkiewicza i Wojciecha Waglewskiego.

PAULINA FRĄCKOWIAK — Basistka, autorka tekstów i muzyki. Ukończyła Akademię Muzyczną im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu (jazz i muzyka estradowa — gitara basowa). Na basie gra od 15 lat, posiada więc bardzo bogate i różnorodne

doświadczenie sceniczne w wielu gatunkach muzycznych. Piosenki pisze od 5 lat; początkowo anglojęzyczne dla zespołu The Pineal, obecnie polskojęzyczne dla zespołu Smutne Piosenki, którego jest założycielką i liderką. Tworzy również teksty na zamówienie dla innych artystów. Jej twórczość słowno-muzyczną docenili m.in. Piotr Banach, Jacek „Budyń” Szymkiewicz, Bogusław Sobczuk i Piotr Stelmach. Jest fundatorką i prezeską Fundacji Wokół Piosenki zajmującej się promocją wartościowych zjawisk artystycznych oraz wspieraniem grup potrzebujących. Uczyła gry na gitarze basowej, m.in. w Konserwatorium Muzycznym w Poznaniu. Obecnie jest nauczycielką muzyki, zajęć artystycznych oraz wiedzy o kulturze w szkołach ogólnokształcących.

IZABELA POLIT — Absolwentka wokalistyki jazzowej oraz edukacji muzycznej z prowadzeniem zespołów muzyki rozrywkowej na Akademii Muzycznej im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu.

Stypendystka Universität der Künste w Berlinie, gdzie m.in. nabierała wiedzy i praktyki z zakresu dydaktyki nauczania muzyki, dyrygentury zespołów wokalnych oraz wokально-instrumentalnych i występów publicznych. Nauczycielka wokalistyki jazzowej w poznańskim Zespole Szkół Muzycznych, wiceprezesa Fundacji Wokół Piosenki. Prowadzi warsztaty jazzowe. Wokalistka zespołu Smutne Piosenki oraz The Pineal (Grand Prix Meskalina Blues Festival). Jako solistka wyróżniona na Blue Note Poznań Competition 2015, finalistka Festiwalu Złota Tarka 2014 i 2016. Płynnie obraca się w rozmaitych stylistykach — od muzyki klasycznej przez etniczną po jazz i R&B.

JAKUB SZWARC — Student Akademii Muzycznej im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu na Wydziale Jazzu. Członek zespołu Smutne Piosenki, The Pineal oraz Płonra. W 2015 roku zdobywca Grand Prix na festiwalu Tarnów Jazz Contest z zespołem Stolen Ride. Uczeń polskich uznanych pedagogów,

takich jak: Krzysztof Przybyłowicz, Marek Jakubowski, Paweł Dobrowolski, Zbigniew Wrombel, Maciej Kociński.

MICHAŁ RUKSZA — Pianista, kompozytor, nauczyciel, prezenter muzyczny. Absolwent Akademii Muzycznej im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu. Uczestniczy w międzynarodowym projekcie artystycznym Zidegi Zibast kompozytora i gitarzysty Marka Jakubowicza. To właśnie z nim współtworzy, oparty na improwizacji jazzowej, duet Unobtanium, w którym nawiązuje m.in. do skandynawskiego jazzu i kultury Wschodu. Gra na scenach teatrów i klubów w całej Polsce, a także w Szwecji, Niemczech, Kanadzie i Stanach Zjednoczonych. Jako prezenter muzyczny i DJ prowadzi różnego rodzaju imprezy.

www.facebook.com/smutne.piosenki.poznan

© Smutne Piosenki

15.11.2018 | CZWARTEK | 19:00
QUANTUM TRIO

Hotel & Restauracja Sybilla — al. Królewska 17

Kamil Zawiślak — fortepian, instrumenty
klawiszowe

Michał Jan Ciesielski — saksofon

Luis Mora Matus — perkusja

REPERTUAR

1. *Interference* — muz. Michał Jan Ciesielski
2. *Particles* — muz. Kamil Zawiślak
3. *Wave Function Collapse* —
muz. Michał Jan Ciesielski
4. *Hawk In* — muz. Kamil Zawiślak
5. *Gravitons* — muz. Luis Mora Matus
6. *Entanglement* — muz. Michał Jan Ciesielski
7. *Entropy* — muz. Luis Mora Matus
8. *Momentum* — muz. Luis Mora Matus

Elektryzujące trio na krawędzi rockowej ekstrawagancji, mechaniki kwantowej i jazzu. Błyskawiczne tworzenie muzyki jest ważną częścią ich występów, gdzie obok wykonywania wcześniej napisanych autorskich kompozycji zaczynają improwizować tu i teraz. Brzmienie zespołu jest inspirowane muzyką klasyczną, jazzem, awangardą oraz muzyką popularną, krystalizuje się pomiędzy drapieźnym saksofonem, kojącym

fortepianem oraz hipnotyzującymi rytmami perkusji. W kompozycjach czuć klimat filmów, jak również transu z głębokich medytacji. Różnorodna skala barw przewija się od intensywnych ballad, jazzowego punka do eksplodujących entuzjazmem utworów o czekoladzie. Muzyka ta nie mogłaby jednak powstać, gdyby nie kwantowa nieoznaczoność przejawiająca się we wspólnym oddziaływaniu trzech muzyków, którzy spotkali się we właściwym miejscu i o właściwym czasie.

„Album *Gravity* to doskonale przemyślana muzyczna koncepcja, niczym teoria kwantowa, do której, nie tylko nazwą, odwołuje się zespół. To muzyka nasycona niebanalnymi emocjami, intymna i refleksyjna, ale też energetyczna, pełna dźwięków niezwykle silnych, jednak nieprzeforsowanych. Materiał bardzo precyzyjnie dopracowany i ubrany w autentyczne emocje” (Mery Zimny, jazzpress.pl)

„Co najważniejsze, przy całej swojej maestrii, płyta *Duality* pozostaje równie urokliwa, co erudycyjna. Ryzyko, które podjęli na tej płycie zaowocowało ambitnym sukcesem, przekształcając je w piorunującą mieszankę intelektualnego zadania i dobrej zabawy” (Geno Thackara, allaboutjazz.com)

„Quantum Trio to zespół, który wykorzystuje minimum środków do osiągnięcia wielkiego efektu: wywarca na słuchacza wrażenia muzyki kompletnej, nieprzegadanej i przede wszystkim perspektywicznej” (Marta Jundziłł, jazzarium.pl)

WYKONAWCY

QUANTUM TRIO — Polsko-chilijski zespół założony w Holandii. Tworzy go trójka przyjaciół: saksofonista Michał Jan Ciesielski (Tymon Tymański, Sławek Jaskulke, Zgniłość), perkusista Luis Daniel Mora Matus (André Ochodlo, TenTemPiés, Dichter), pianista Kamil Zawiślak (Wishlake, Temko). Członkowie zespołu poznali się podczas studiów w słynnym Konserwatorium Codarts w Rotterdamie. Pierwszy album *Gravity* (For Tune 2015) został wyróżniony przez Polish Jazz tytułem Debiut Roku 2015. W 2017 roku zespół wydał swój drugi, tym razem podwójny album *Duality: Particles & Waves* (Nei Gong Music), będący owocem tygodniowej sesji nagraniowej w holenderskim studiu w Weesp. Premiera albumu odbyła się w ramach Jazz Jantar Festiwal 2017 w Gdańsku. Tego samego roku zespół został uhonorowany Grand Prix na Hitch On Jazz Juniors Festival w Krakowie, co otworzyło im drogę do nagrania trzeciej płyty *Red Fog*, która ukaże się już niebawem nakładem włoskiej wytwórni Emme Records.

MICHAŁ JAN CIESIELSKI — Saksofonista, kompozytor, aranżer, inżynier dźwięku, absolwent Akademii Muzycznej w Gdańsku w klasie sakso-

fonu jazzowego. W latach 2011–2012 studiował w Konserwatorium Codarts w Rotterdamie. Uczestnik warsztatów i kursów mistrzowskich. Jest m.in. laureatem Międzynarodowego Konkursu Improwizacji 2013 w Katowicach. Współpracował lub współpracuje z zespołami: Inner Out, Tymon Tymański & The Transistors, VDRSH!, La Clave Caliente, Fra Fra Sound, Codarts Big Band, White Tie Orchestra, Tangueros Balticos, Jan Konop Big Band, Big Band Akademii Muzycznej w Gdańsku (w tym m.in. z Ewą Bem, Leszkiem Możdżerem, Jarosławem Śmietaną, Wojciechem Karolakiem, Grażyną Łobaszewską), chórem Jana Łukaszewskiego (trasa koncertowa po Japonii w 2007 roku oraz nominacja płyty do Fryderyka 2009).

KAMIL ZAWIŚLAK — Pianista, wokalista, kompozytor, aranżer, absolwent Wydziału Jazzowego Konserwatorium Codarts w Rotterdamie w klasie fortepianu. Uczestnik warsztatów i kursów mistrzowskich. Znany również jako kompozytor i producent muzyki electropop Milky Wishlake, z którym to projektem występuje na dużych festiwalach i w klubach europejskich. Dawniej członek zespołu The Zest Quartet. Współpracuje z wieloma zespołami zarówno jazzowymi, jak i muzyki popularnej.

LUIS MORA MATUS — Perkusista pochodzący z Chile. Grę na perkusji rozpoczął w wieku 15 lat, ucząc się u jednego z najlepszych perkusistów w Chile Andresa Silvy, współpracował również z wieloma zespołami muzyki popularnej i latynoskiej. W wieku 18 lat przeprowadził się do São Paulo w Brazylii, gdzie studiował w Konserwatorium Souza Lima / Berklee. Współpracował wówczas z zespołami jazzowymi, popowymi, rockowymi czy zespołami muzyki brazylijskiej, w tym z Sizão Machado (Chet Baker, Djavan, Elis Regina), Michel Leme, Daniel D’Alcantara, Vitor Alcantara, Lupa Santiago, Marcelo Coelho. Grał również w Szkole Samby

Vai-Vai, która jest jedną z najważniejszych szkół samby w São Paulo, zdobywając III nagrodę podczas Karnawału w 2007 roku. W 2009 roku przeprowadził się do Holandii, gdzie ukończył studia magisterskie w Konserwatorium Codarts w Rotterdamie. Zdobywca I nagrody Leidense Jazz Competition, I nagrody Zomer Terras oraz II nagrody Latin Fanatics. Uczestnik warsztatów i kursów mistrzowskich.

www.quantumtrio.com
www.facebook.com/QuantumTrio

16.11.2018 | PIĄTEK | 19:00 LADIES QUARTET FEAT. PAWEŁ ODOROWICZ

Hotel & Restauracja Sybilla — al. Królewska 17

Anna Witkowska — skrzypce
Anna Jodłowska-Resiak — skrzypce
Justyna Żukowska — altówka
Małgorzata Pietroń — wiolonczela
Paweł Odorowicz — altówka

REPERTUAR

Paweł Odorowicz (ur. 1973) — *Pieśni przejścia* (2017)

Paweł Odorowicz
Pieśni przejścia (2017)

Kwartet smyczkowy *Pieśni przejścia* to kompozycja programowa, inspirowana pieśniami pogrzebowymi głównie z Lubelszczyzny. Protoplastą utworu jest program duetu Grochocki_Odorowicz (pod tym samym tytułem), którego unikalność jest spowodowana jedynym, kluczowym kryterium wyboru: tradycyjne, ludowe pieśni pogrzebowe są śpiewane w imieniu zmarłego, w pierwszej osobie, jakby zmarły żegnał się z tymi, którzy pozostają w żałobie. Przenikliwa, mocna emocjonalnie treść pieśni odcisnęła się na pięcioczęściowej kompozycji instrumentalnej Odorowicza. Nie znajdziemy tu kompozytorskich fajerwerków, formalnych eksperymentów, sonorystycznych wariacji czy onomatopei. Całość kompozycji stanowi przełożenie odczuć, emocji i wyobrażeń kompozytora na język dźwięków, w których się wychował. Przełożenie albo raczej quasi-literacki przekład. Emocje przełożone w sposób bezpośredni na dźwięki, harmonię, a przede wszystkim barwę instrumentów. Skupiony układ, niskie rejestry, ciemna barwa zestawione z kontrastującym, wręcz kłującym w uszy col legno czy sul ponticello. Emocje. Pełny wachlarz. Od pustki poprzez bunt, wściekłość i rozżalenie aż po rozpacz, depresję i katartyczny płacz, który — na szczęście — finalnie jednak daje ukojenie. Kompozycję zrealizowano w ramach stypendium Prezydenta Miasta Lublin.

*** Podczas koncertu zostanie wykonana również premierowo nowa kompozycja Pawła Odorowicza na kwartet smyczkowy i altówkę solo, inspirowana polską muzyką ludową.

PAWEŁ ODOROWICZ (ur. 1973) — Podobno pierwszy polski „elektryczny” altowiolista. Sideman, kompozytor, aranżer, producent muzyczny i reżyser nagrań. Absolwent Akademii Muzycznej w Krakowie. Dwukrotny laureat Grand Prix Festiwalu Nowa Tradycja, dwukrotny stypendysta MKiDN. W 2017 roku otrzymał Stypendium Twórcze Prezydenta Miasta Lublina, które zaowocowało prezentowaną na Festiwalu Wszystkie Strony Świata kompozycją — kwartetem smyczkowym *Pieśni przejścia*. Aktualnie tworzy w duecie Grochocki_Odorowicz (polskie pieśni ludowe we współczesnych interpretacjach), z Leszkiem Mądziakiem (wykonywana na żywo autorska muzyka do spektakli i działań plenerowych), z zespołem Dzikie Jabłka (fuzja polskiego folku i afrykańskich rytmów), z Teatrem CHOREA (kompozytor, wykonawca) oraz z zespołami tańca współczesnego (kompozytor, wykonawca). Ma na swoim koncie ponad 40 wydawnictw CD i DVD.

WYKONAWCY

LADIES QUARTET — Cztery niezwykle kobiety. Każda z nich odebrała klasyczne wykształcenie i na co dzień jest związana z orkiestrami filharmonii i teatrów muzycznych. Niesosyt uprawiania muzyki w formie zinstytucjonalizowanej spowodował je do utworzenia zespołu niezależnego, realizującego własną wizję twórczości i wykonawstwa. Idea została zrealizowana w 2011 roku. Ladies Quartet to działanie intergatunkowe, gdzie zarówno muzyka klasyczna, jak i muzyka rozrywkowa istnieją na tym samym poziomie ważności. Zespół z powodzeniem wprowadza klasyczne struktury i metody na pole muzyki skierowanej do szerokiego grona odbiorców. Wszystko to z pełnym profesjonalizmem, podparte doświadczeniem, ale przede wszystkim pasją i energią. Ladies Quartet z takim samym powodzeniem wykonuje wielkie dzieła muzyki klasycznej, muzykę filmową oraz

rozrywkę (polską i światową) zaaranżowaną na kwartet smyczkowy, co nadaje temu gatunkowi szczególnej jakości. Dotychczas Ladies Quartet brał udział w wielu projektach klasycznych (koncerty symfoniczne, kameralne), projektach z muzyką rozrywkową oraz dużych produkcjach telewizyjnych. Zespół na stałe współpracuje z liczącymi się formacjami i nazwiskami polskiej sceny rozrywkowej, a są wśród nich: VooVoo, Perfect, Raz Dwa Trzy, Zakopower, Pectus, Perfect, Girls'n'Friends Orchestra Wojciecha Zielińskiego, Mateusz Pospieszalski, Karim Matusewicz, Małgorzata Walewska, Matylda Damięcka. Zespół, poszerzając swoje horyzonty, realizuje także projekty z muzyką improwizowaną, czego efektem jest współpraca z zespołem Tatvamasi.

www.lejdisquartet.pl

www.facebook.com/lejdis.quartet

© Ladies Quartet

17.11.2018 | SOBOTA | 19:00 KONCERT ZAMKNIĘCIA

Sala Kongresowa IUNG — Pałac Czartoryskich,
ul. Czartoryskich 8

Orkiestra Kameralna Chopin Virtuosi
Klaudiusz Baran — bandoneon
Adam Klocek — dyrygent, wiolonczela

REPERTUAR

1. Franz Schubert — *Kwartet smyczkowy nr 12 c-moll 'Quartettsatz'*, D 703 (1820);
2. Astor Piazzolla — utwory na bandoneon i orkiestrę smyczkową: *Adios Nonino* (1959), *Oblivion* (1982), *Fuga y Misterio* (1968), *Libertango* (1974)
3. Franz Schubert — *Kwartet smyczkowy nr 14 d-moll 'Śmierć i dziewczyna'*, D 810 (1824)

Franz Schubert

Kwartet smyczkowy nr 12 c-moll 'Quartettsatz', D 703 (1820)

1. *Allegro assai*

Napisana w formie sonatowej pierwsza część kwartetu smyczkowego, którego Schubert nigdy nie ukończył, uznawanego za jedno z wczesnych dzieł w dojrzałym dorobku kompozytora. Schubert szukał sposobu, by połączyć w nim zdobyte umiejętności kompozytorskie z dramatyczną treścią znajdującą swój wyraz nie w głosie ludzkim, ale w medium instrumentalnym. Pracował jeszcze nad kolejną częścią (*Andante*), ale po skomponowaniu pierwszych 40 taktów nie wrócił już do tego dzieła. Być może dlatego, by skupić się na innych projektach, ale badacze przypuszczają również, że Schubert nie był zadowolony z efektów albo też, że popadł w twórczą niemoc. Kompozytor pracował nad utworem w 1820 roku, a jego prawykonanie miało miejsce dopiero pół wieku później, wraz z wydaniem partytury. Pierwsza część tego niedokończonego dzieła jest daleka od umiarkowanych rozwiązań — jest stworzona z dramatycznych gestów, od pasji przez furię po ekstazę.

FRANZ SCHUBERT (1797–1828) — Austriacki kompozytor, mistrz pieśni, dzięki któremu gatunek ten osiągnął pełnię i najwyższy punkt swojego rozwoju. Urodzony na przedmieściach

Wiednia, w ubogiej rodzinie, musi łączyć własną edukację, a następnie aktywność kompozytorską z zawodem nauczyciela. Zajęcie to nigdy nie staje się dla niego źródłem satysfakcji, stanowiąc jedynie przeszkodę w pracy twórczej. Okresowo i dzięki wsparciu finansowemu przyjaciół może zawieszać działalność pedagogiczną, by skupić się na komponowaniu. Jednym z orędowników talentu Schuberta w muzycznych kręgach wiedeńskich jest wybitny śpiewak Johann Michael Vogl. Atmosfera stolicy sprzyja życiu towarzyskiemu, a wokół Schuberta, chętnie zapraszanego przez stołeczne salony, szybko tworzy się krąg złożony z artystów, literatów i intelektualistów. W lokalnych kawiarniach i prywatnych mieszkaniach odbywają się słynne wieczorki muzyczne, tzw. schubertiady, a partytury kompozytora, mimo że nieczęsto publikowane, krążą wśród przyjaciół i wielbicieli. Franz Schubert umiera w wieku 31 lat.

W ciągu krótkiego życia nie udało mu się wywalczyć uznania ze strony kapryśnej publiczności stolicy Austrii. Muzyczny Wiedeń, wiążący swoją reputację z nazwiskami Haydna, Mozarta i Beethovena, zmarginalizował twórczość kompozytora i nie docenił jego talentu. Goethe zignorował pieśni Schuberta pisane do jego poezji, także Beethoven nie poznał się na talencie kompozytora, nadrabiając to, jak twierdzą źródła, dopiero na łożu śmierci: „Zaiste, iskra boskiego geniuszu tkwi w tym Schubercie!”. Schubert, uwielbiany przez przyjaciół, nigdy nie zyskał sławy. Funkcjonował jedynie jako centrum tzw. kręgu Schubertowskiego, przyciągał swoją osobą artystów i inteligencję, wśród nich był najjaśniejszą gwiazdą. Jednak poczucie osamotnienia, które towarzyszyło mu nawet między przyjaciółmi, oraz niemożność przebiccia się z dziełami do szerszego grona odbiorców powodowały, że popularność ta miała raczej gorzki smak. Dzieła Schuberta zyskały rozgłos dzięki wydaniu dopiero z końcem XIX wieku. Pełny katalog z połowy

XX wieku liczy sobie prawie 1000 utworów. Obecnie Schubert należy do grona najczęściej wykonywanych kompozytorów. Mimo że los dał mu niewiele czasu, pozostawił po sobie imponującą liczbę dzieł. Są wśród nich msze, sonaty fortepianowe, kwartety smyczkowe, utwory kameralne, symfonie oraz przede wszystkim mistrzowskie cykle pieśni, które wyznaczyły kanony tego gatunku, ucieleśniły maksimum jego potencjalności oraz nadały mu kierunek rozwoju. Już w wieku 20 lat Schubert był autorem 300 pieśni, w sumie napisał ich ponad 600. Podporządkował je poetyckiej i dramatycznej narracji oraz uczynił głęboko poruszającymi, między innymi dzięki temu, że sięgał w nich po poezję Goethego, Schillera, Heinego i Müllera. Twórczość Schuberta bywa interpretowana jako uwikłana tak w nurt klasyczny, jak i romantyczny. Z jednej strony bowiem cechuje ją poetyckie ujęcie, emocjonalność, spontaniczność, różnorodność nastrojów i rewolucyjność muzycznego języka, z drugiej natomiast odniesiona pozostałe do wymagań sformalizowanych wzorów kompozycji. Trudno rozstrzygnąć jednoznacznie, czy Schubertowi, łączącemu klasyczną formę z romantyczną melodią, bliżej było do Beethovena i Mozarta, czy też do Chopina i Wagnera.

Astor Piazzolla
***Adiós Nonino* (1959)**

Utworem *Adiós Nonino* uczcił kompozytor śmierć ojca Vicenta „Nonino” Piazzolli, który zmarł w 1959 roku w wyniku powikłań po nieszczęśliwym wypadku. Wiadomość zaskoczyła go, gdy odbywał, bez sukcesów, trasę koncertową w Ameryce Środkowej. Wszystko to, w połączeniu z problemami finansowymi i tęsknotą za domem, doprowadziło Piazzollę do depresji. Dzieło jest przepełnione wielkim smutkiem i nostalgią. Sam kompozytor tak wspominał po latach pracę nad utworem: „Możliwe, że otaczały mnie anioły. Napisałem najlepszą melodię, jaką

kiedykolwiek udało mi się stworzyć. Nie wiem, czy kiedykolwiek zrobię to lepiej. Wątpię”.

Astor Piazzolla
***Oblivion* (1982)**

Jedno z najbardziej znanych i tradycyjnych — bez silnych nawiązań do muzyki jazzowej — tang Piazzolli, w formie wyrafinowane, w wyrazie smutne i melancholijne. Popularność zyskało dzięki ścieżce dźwiękowej do filmu *Henryk IV* (reż. Marco Bellocchio, 1984) oraz nagraniem w wielu różnych aranżacjach.

Astor Piazzolla
***Fuga y Misterio* (1968)**

1. *Fuga*
2. *Misterio*

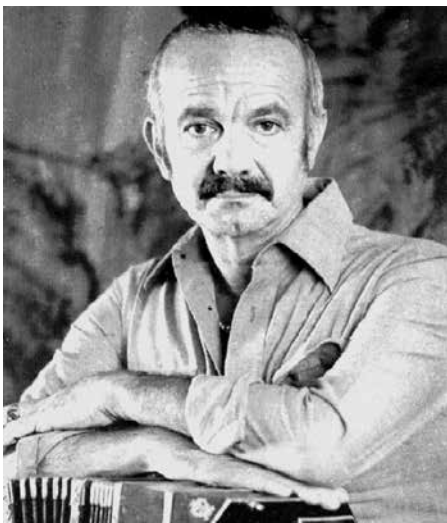
Utwór jest częścią tango operita Piazzolli do libretta Horacia Ferrery *María de Buenos Aires*, która miała premierę w 1968 roku w Sala Plata w stolicy Argentyny. To historia zamordowanej prostytutki, która powraca na ulice Buenos Aires, by w obrzędzie tanga ponownie doświadczyć swojej śmierci. Kompozycję *Fuga y Misterio* otwiera wzburzone solo bandoneonu, podjęte dalej przez zespół kameralny. Następnie na pierwszy plan wysuwa się pełnowymiarowy motyw tanga, szybkiego i nieustępliwego. Ustaje on nagle przed spokojną, liryczną melodią, która stopniowo wygasa.

Astor Piazzolla
***Libertango* (1974)**

Wydane w 1974 roku, powstało podczas pobytu Piazzolli w Rzymie na prośbę jego europejskiego menadżera, który zasugerował, by napisał krótkie utwory do rozgłośni radiowych. Album został nagrany w mediolańskim studiu. Tytuł tej dynamicznej i ostrej kompozycji powstał z zestawienia słów „liber” (wolność) i „tango”.

Wilhelm August Rieder, *Franz Schubert*, 1875, Historisches Museum der Stadt Wien, wikipedia.org (CC BY-SA)

Astor Piazzolla — 1971, wikipedia.org (CC BY-SA), piazzolla.org © Pupeto Mastropasqua

Libertango pojawiło się na ponad pięciuset wydaniach płytowych, w tym także z towarzyszeniem różnych tekstów.

ASTOR PIAZZOLLA (1921–1992) — Argentyński kompozytor, wirtuoz bandoneonu, najważniejszy artysta w historii tanga, który zrewolucjonizował ten gatunek, tworząc styl *tango nuevo*, nawiązujący do muzyki jazzowej i poważnej. Na świat przychodzi w Argentynie, w rodzinie włoskich emigrantów, która wkrótce po jego narodzinach przeprowadza się do Nowego Jorku. Jeszcze przed ukończeniem dziesiątego roku życia otrzymuje od ojca bandoneon. Komponuje swoje pierwsze tango *La Catinga*, zaczyna pobierać lekcje muzyki, poznaje muzykę klasyczną. Jako trzynastolatek otrzymuje propozycję od Carlosa Gardela, by dołączyć do jego zespołu. Brak zgody ze strony ojca ratuje Piazzolli życie, ponieważ cała orkiestra Gardela ginie w katastrofie lotniczej podczas trasy koncertowej. W 1936 roku wraca z rodziną do Argentyny i zostaje zatrudniony w Aníbala Troilo — najśłynniejszej w tamtym czasie orkiestrze wykonującej tanga. Otrzymywane wynagrodzenie pozwala mu — za radą pianisty Arthura Rubinsteina — podjąć naukę u wybitnego argentyńskiego kompozytora Alberta Ginastery, pod wpływem którego pisze *Buenos Aires Symphony*. Utwór ten wywołuje poruszenie z uwagi na wykorzystanie bandoneonu na tle zespołu orkiestrowego. W 1946 roku zakłada własny zespół, Orquesta Típica, pracuje nad autorskimi tangami. Po rozwiązaniu orkiestry uczy się u Bartóka i Strawińskiego. W latach 50. XX wieku zaczyna się kształtować jego indywidualny styl kompozytorski. Dzięki otrzymanemu stypendium w 1954 roku wyjeżdża do Paryża, gdzie szkoli się pod kierunkiem legendarnej nauczycielki kompozycji Nadii Boulanger (jej uczniami byli m.in. Aaron Copland, Philip Glass i Quincy Jones). To ona nadaje Piazzolli impuls do skupienia się na tworzeniu tang, muzyki będącej jego tradycją

i dziedzictwem. Wraz z orkiestrą Opery Paryskiej komponuje i nagrywa cykl tang. Po powrocie do Argentyny zakłada zespół Octeto Buenos Aires, z którym wypracowuje nowy, przełomowy styl *tango nuevo*, łączący elementy jazzu i muzyki poważnej. W ojczyźnie czyni go to wówczas postacią kontrowersyjną, natomiast w Europie i Ameryce Północnej jego muzyka zdobywa akceptację. Z kolejnym składem, Jazz Tango Quintet, odbywa trasę w Ameryce Środkowej, która niestety nie należy do udanych. Z początkiem lat 60. XX wieku zawiązuje kwintet Tango Nuevo, formację, która — jak się uznaje — najlepiej oddawała jego myślenie o tangu. W 1965 roku wydaje album *El Tango*, z muzyką do słów Jorge Luisa Borges. Do libretta poety Horacia Ferrery komponuje tango operetę *María de Buenos Aires*, która wprowadza nowy styl *tango canción* (tango śpiewane). Współpracując z Ferrerą, pisze również *Balada para un loco*, jest on pierwszym dużym sukcesem Piazzolli i wpływa na wzrost jego popularności. W 1972 roku ma miejsce pierwszy koncert Piazzolli w Teatro Colón w Buenos Aires. Przenosi się do Włoch, gdzie podpisuje wieloletni kontrakt na nagrania swoich kolejnych kompozycji. W 1974 roku ukazuje się słynny album *Libertango*. Ze składem Conjunto Electronico prezentuje w Buenos Aires *500 motivaciones*, z zespołem występuje również z sukcesem w Paryżu. Do jego najlepszych koncertów należy występ z orkiestrą symfoniczną w Teatro Colón w Buenos Aires w 1983 roku. Na przełomie lat 70. i 80. XX wieku, w okresie argentyńskiej wojskowej dyktatury, mieszka we Włoszech. Często odwiedza ojczyznę, chociaż jako twórca z ducha nowoczesnej staje się symbolem tego, co politycznie nie jest mile widziane przez konserwatywny rząd. W tamtym czasie zakłada drugi kwintet Tango Nuevo, przez dekadę odbywa z nim kolejne tournée, które przynoszą mu światową sławę. Występuje m.in. na największym festiwalu jazzowym Montreal International Jazz Festival. Nagrywa album *Tan-*

go: *Zero Hour*, uznając go za najlepszego w swojej karierze. W 1989 roku zakłada ostatni zespół, Sexteto Nuevo Tango, z którym nagrywa album *Tres minutos con la realidad* oraz występuje z koncertem w obecności nowego prezydenta Argentyny Carlosa Menema. Ostatnim albumem studyjnym, nagrany z Kronos Quartet, jest *Five Tango Sensations*. Jego karierę przerywa udar mózgu. Umiera, będąc u szczytu kariery, jako jeden z najbardziej znaczących kompozytorów XX wieku.

Był najważniejszą postacią w historii tanga, twórcą stylu *tango nuevo*, który przeniósł ten gatunek do wielkich sal koncertowych. Łączy on barokowy kontrapunkt, nawiązania do muzyki jazzowej i złamany rytm klasycznego tanga argentyńskiego, przy zachowaniu jego melancholijnego charakteru. Takie podejście do tradycji napotkało na opór rodaków Piazzolli. Jednak, jak się powszechnie uznaje, rolę, jaką odegrał Piazzolla w historii tanga można porównać do miejsca, jakie w historii jazzu zajął Duke Ellington. Był geniuszem, który surową muzykę ludową rozwinął w wysublimowaną sztukę wysoką. Piazzolla był również wirtuozem bandoneonu, rozwijając technikę gry na tym instrumencie. Tworzył dzieła wymagające, oparte na dramatycznych kontrastach i zmianach tempa. Wszystko to przyniosło mu wielkie uznanie na arenie światowej.

Franz Schubert

Kwartet smyczkowy nr 14 d-moll 'Śmierć i dziewczyna', D 810 (1824)

1. *Allegro*
2. *Andante con moto*
3. *Scherzo. Allegro molto*
4. *Presto*

Tytuł *Śmierć i dziewczyna* pochodzi od wcześniejszej pieśni Schuberta. Kwartet powstał w czasie, kiedy chory kompozytor przeczuwał

zbliżający się koniec, a pisząc go, chciał dać wyraz dramatycznej walce życia ze śmiercią oraz typowemu dla epoki przekonaniu, że śmierć przynosi uwolnienie od ziemskich trosk i cierpień. Stworzył dzieło zbudowane na dramatycznych napięciach, kontrastowych rytmach, tonacjach i melodiach. Część pierwsza to sugestywny rytm i silne emocje, od smutku do radości. Druga — oniryczna i spokojna — wykorzystuje pochodzący z pieśni temat Śmierci, wykonywany pierwotnie przez partię fortepianu. Trzecia odzwierciedla demoniczny taniec, ostatnia natomiast buduje narastające napięcie. Nastrój niepokoju nie zostaje jednak rozładowany, całość zamyka dramatyczna koda odzwierciedlająca nieubłagane i nagłe śmierci. Dzieło wpisuje się stylem w przejście między epokami — klasyczną i romantyczną. Zostało zaadaptowane przez Gustava Mahlera na orkiestrę smyczkową, stało się również inspiracją dla literatury (dramat Ariela Dorfmana z 1990 roku) i kina (film Romana Polańskiego z 1994 roku).

FRANZ SCHUBERT (1797–1828) — Biogram powyżej.

WYKONAWCY

KLAUDIUSZ BARAN — Absolwent Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie i Conservatoire Paul Dukas w Paryżu. Jest laureatem m.in. I nagrody podczas Ogólnopolskiego Konkursu Akordeonowego w Katowicach w 1993 roku, I nagrody podczas Międzynarodowego Konkursu Akordeonowego w Castelfidardo (Włochy) w 1997 roku oraz I nagrody podczas Międzynarodowego Konkursu Akordeonowego w Paryżu w 1997 roku. Uczestniczył w wielu festiwalach, m.in.: Warszawska Jesień, Bydgoski Festiwal Laureatów Konkursów Muzycznych, Forum Lutosławskiego w Warszawie, Musica Polonica Nova we Wrocławiu, Musica Moder-

na w Łodzi, Festiwal Muzyki Akordeonowej w Kragujevcu (Serbia), Festiwal Bajan i Bajaniści w Moskwie, Skrzyżowanie Kultur w Warszawie, Dialog Czterech Kultur w Łodzi, EXPO 2008 w Saragossie, Festiwal Muzyki Akordeonowej w Petersburgu, Sezon Kultury Polskiej w Rosji, Tango Festival y Mundial de Baile w Buenos Aires. Jako solista współpracował z orkiestrami większości polskich filharmonii, a także m.in. z Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia, Sinfonietką Cracovią, Orkiestrą AUKSO, Orkiestrą Kameralną Wratislavia, Dresdner Philharmonie, Staatsorchester Rheinische Philharmonie w Koblenz, Philharmonie Meinengen, Orkiestrą Polskiego Radia Amadeus; pod dyrekcją dyrygentów, takich jak: Jerzy Maksymiuk, Tomasz Bugaj, Tadeusz Wojciechowski, Reinbert de Leeuw, Agnieszka Duczmal, Michał Nesterowicz, Reinhold Petersen, Zsolt Hamar, Jiří Malát, Charles Olivieri-Munroe, Lucas Vis, Marcin Nałęcz-Niesiołowski, Krzysztof Urbański, Daniel Raiskin, Hector Guzman. Koncertował z artystami, takimi jak: Roby Lakatos, Ivan Monighetti, Julius Berger, Susana Moncayo von Hase, Tomasz Tomaszewski, Krzysztof Jakowicz, Konstanty Andrzej Kulka, Krzysztof Jabłoński, Piotr Pławner, Tomasz Strahl, Andrzej Bauer, Michał Nagy, Wadim Brodski, Waldemar Malicki, Paweł Gusnar. W 2009 roku miał okazję z wielkim powodzeniem wykonać *Siedem słów Chrystusa na Krzyżu* Sofii Gubaiduliny w obecności kompozytorki. Jest członkiem i założycielem zespołów, takich jak: Tangata Quintet (z którym był nominowany do Nagrody Fryderyk 2004 i 2005), Machina del Tango i DesOrient. W 2003 roku ukazała się jego pierwsza autorska płyta nagrana dla wytwórni Sony Classical z solowymi i kameralnymi dziełami Astora Piazzolli, która otrzymała nagrodę Akademii Fonograficznej Fryderyk 2003 w kategorii najlepszy album — muzyka kameralna. Dokonał licznych nagrań dla Polskiego Radia i Telewizji. Występował solo, w zespołach kameralnych oraz w towarzy-

stwie orkiestr symfonicznych w Polsce, Francji, Włoszech, Austrii, Ukrainie, Rosji, Hiszpanii, Czechach, Niemczech, Serbii, Słowacji, Litwie, Estonii, Wielkiej Brytanii, Białorusi, Norwegii, Chinach i Argentynie. Jego repertuar obejmuje utwory od baroku do muzyki najnowszej. Ważną częścią jego działalności jest stała współpraca z kompozytorami — ma na koncie ponad 30 prawykonań muzyki najnowszej. Jest zapraszany jako wykładowca na międzynarodowe kursy mistrzowskie (Polska, Francja, Serbia, Litwa, Austria). Pracuje w Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie na stanowisku profesora zwyczajnego, gdzie w 2012 roku został wybrany prorektorem do spraw artystycznych, a w 2016 roku rektorem uczelni.

ORKIESTRA KAMERALNA ENSEMBLE

FRÉDÉRIC — Zespół wywodzący się z południowej Wielkopolski, związany ideowo z pałacem myśliwskim Radziwiłłów w Antoninie — miejscem pobytu i twórczości Fryderyka Chopina. Zespół skupia młodych, wybitnych instrumentalistów, których pasją jest gra w kameralnej formacji o najwyższych parametrach artystycznych i poziomie wykonawczym. Część muzyków jest związana z Filharmonią Kaliską, ale współpracują oni także z renomowanymi zespołami, takimi jak: orkiestra Sinfonia Varsovia, Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia, Filharmonia Narodowa, Sinfonietta Cracovia czy Orkiestra Akademii Beethovenowskiej. Orkiestra wykonuje repertuar od czasów baroku po muzykę współczesną. Ich debiutem był koncert z udziałem fortepianu smyczkowego skonstruowanego na podstawie pomysłu Leonarda da Vinci — viola organista. Zespół ma w najbliższych planach współpracę z artystami, m.in.: Klaudiuszem Baranem, Andrzejem Kosendiakiem, Volkerem Schmidt-Gertenbachem, a także trasę koncertową po Niemczech. Wyodrębniającą cechą członków orkiestry jest gra na starowłoskich instrumentach mistrzowskich. Są

to skrzypce Carlo Giuseppe Testore z 1711 roku, Domenico Montagnana z 1727 roku, instrument włoski ze szkoły Lorenzo Guadagnini (początek XVIII wieku), a także wiolonczele: Giovanni Battista Rogeri z 1694 roku oraz wiolonczela ze szkoły neapolitańskiej (Vincenzo Ventapane) z połowy XVIII wieku.

I SKRZYPCE: Szymon Naściszewski, Dominik Kosakowski, Grzegorz Warzecha, Jakub Śmigielski;

II SKRZYPCE: Izabela Garyantesiewicz, Kamila Śmigielska, Szymon Półtorak; **ALTÓWKI:** Celina Baran, Wojtek Koczur; **WIOLONCZELE:** Adam Klocek, Piotr Łyszczorz; **KONTRABAS:** Maria Szymkiewicz

ADAM KLOCEK — Biogram dostępny na stronie 14.

ENCYKLOPEDIA

- *Encyklopedia muzyczna PWM: część biograficzna*, t. 1–12, pod red. E. Dziębowskiej, Kraków: Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1979–2012.
- *Encyklopedia muzyki*, pod red. A. Chodkowskiego, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2006.

MONOGRAFIE, STUDIA

- E. Antokoletz, *Muzyka XX wieku*, Wrocław: Wydawnictwo Poznańskie, 2009.
- T. Chylińska, *Karol Szymanowski i jego epoka*, t. 2, Kraków: Musica Iagellonica, 2008.
- A. Einstein, *Muzyka w epoce romantyzmu*, Kraków: PWM, 1983.
- A. Liszewska, *Zygmunt Noskowski. Zapomniana polska muzyka fortepianowa na cztery ręce*, „Notes Muzyczny” 2017, nr 2.
- T. Marek, *Schubert*, Kraków: PWM, 1969.
- B. Pocij, *Romantyzm bez granic*, Warszawa: Biblioteka Więzi, 2008.
- B. Pocij, *Schubert*, „Podkowiński Magazyn Kulturalny” 2001, nr 31–32.
- W. Rudziński, *Moniuszko*, Kraków: PWM, 1972.
- B. Schaeffer, *Dzieje muzyki*, Warszawa: WSiP, 1993.
- B. Schaeffer, *Muzyka XX wieku. Twórcy i problemy*, Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1975.
- Z. Skowron (red.), *Karol Szymanowski w perspektywie kultury muzycznej przeszłości i współczesności*, Kraków–Warszawa: Musica Iagellonica, Instytut Muzykologii Uniwersytetu Warszawskiego, 2007.

SERWISY INTERNETOWE

- AllMusic — allmusic.com
- Classical Archives — classicalarchives.com
- Dziedzictwo Muzyki Polskiej — dziedzictwomuzykiipolskiej.pl
- Instytut Adama Mickiewicza — culture.pl
- Muzykoteka Szkolna — muzykotekaszkolna.pl
- Narodowy Instytut Fryderyka Chopina — chopin.nifc.pl
- Polskie Centrum Informacji Muzycznej — polmic.pl
- Polskie Wydawnictwo Muzyczne — pwm.com.pl

STRONY INTERNETOWE KOMPOZYTORÓW I WYKONAWCÓW

fb/lejdis.quartet, fb/quantumtrio, fb/smutne.piosenki.poznan, fb/undecymet, lejdisquartet.pl, filharmoniakaliska.pl, quantumtrio.com

festiwal z myślą
o człowieku
PUŁAWY

www.festiwalwss.pl

www.pulawy.eu

www.dwabrzegi.pl